

SENLATVIJA ŠODIENĀ

Kas mēs latvieši esam? Kādām tautām saplūstot mēs esam radušies, kādas tautas ir ieplūdušas un kādas asimilējušās, un kādas tā arī nav asimilējušās latviešos? Kur mūsu pamattautas ir dzīvojušas? Kā radusies Senā un Antīkā Latvija? Kurš mūs iekaroja, kurš mūs aplaupīja, kurš mūsu tautas nīcināja un nicināja, kurš mūs „apgraizīja” – gan teritoriāli, gan garīgi? Kurš pret mums organizēja Krusta karus, kurš Zvaigžņoto karus? – uz šiem un daudziem citiem jautājumiem mēģināsim rast pirmās atbildes.

Vispirms veiksīm tādu kā inventarizāciju: paskatīsimies, kas mēs tādi bijām un kas mēs esam - no kādām baltu tautām ilgstošas etnoģenēzes rezultātā izveidojās latviešu tauta, kur mēs dzīvojam, kur atradās slavenā Senlatvija jeb Senā Latvija. Paskatīsimies – kādi okupācijas viņi gāzās pār mums, kas bija šie okupanti, paskatīsimies - kādas tautas un zemes esam zaudējuši (turpinājums - 2.daļa „Zaudētā Senlatvija”), ielūkosimies arī nākotnē (3.daļa „Nākotnes Latvija – Baltu tautu sadraudzība”).

Senlatvija un Antīkā Latvija

Senā Latvija jeb Senlatvija (šos nosaukumus lietoju kā sinonīmus), protams, ir nosacīts nosaukums, ar kuru es apzīmēju latviešus veidojošo pamattautu senās apdzīvotās un pārvaldītās zemes. Senlatvieši ir kopapzīmējums ļaudīm, kuri dzīvoja šajās zemēs. Daudzi autori, rakstot par Seno Latviju, to apraksta un zīmē kartēs šodienas Latvijas robežās, bet es uzskatu, ka tā ir ļoti liela kļūda un faktiski tautas maldināšana, jo šodienas robežas faktiski ir dažādu okupāciju seku radītās robežas. Šodienas Latvija ir šo teritoriālo apgraizīšanu rezultāts. Bet galvenais - Senlatviju atainot mūsdienu robežās - tā ir netaisnība pret tiem varoņiem, kuri cīnījās par Senlatviju, par savu dzimteni. Vēsturnieki-servilanti slēpj mūsu tautas vēsturi, slēpj mūsu pamattautu cīņu par savu izdzīvošanu. Tas, ko māca skolās un augstskolās, tas, ko raksta tā saucamā akadēmiskā vēsture, tā ir Melu vēsture, kura ir kalpojusi un kalpo krustnešiem, zvaigznešiem un citiem svešzemju iekarotājiem, lai noslēptu savus senlatviešu iznīcināšanas projektus, pasniedzot senlatviešus kā mazas, mežonīgas, ķildīgas un mazattīstītas tautiņas pie Baltijas jūras. J.Cēzars esot teicis: „Uzvarētājiem nekas nav liegts, uzvarētiem nekas nedod drošību.” **Uzvarētāji ir uzrakstījuši savu akadēmisko pasūtījuma vēsturi, bet Patiesās (Citādās) vēstures gaismā Senlatvija atspīd patiesā mirdzumā un varenībā.** Senās latviešu tautas bija senās Baltu-āriešu civilizācijas epicentrā, ar augsti attīstītu garīgo dzīvi, kultūru un tautsaimniecību.

Senlatvija jeb Senā Latvija vai Antīkā Latvija? *Antiquus* latīņu valodā ir *sens*, tā kā tāda lingvistiska valodu spēle vien sanāk, bet zinātnē šis termins ir „iegājies” un „iegājušies” ir arī „Antīkie laiki”, tāpēc es arī to izmantošu. Ar terminu *Antīkie laiki* mēs varam spilgti raksturot veselu posmu Senlatvijas dzīvē un attīstībā, bet galvenais – tas sakrīt ar Antīkiem laikiem citur Eiropā. Proti – Senlatvijas attīstībā var izdalīt divus posmus: **Aizvēstures un Antīko.**

Latviešu Ciltskoks. Pirms veram šo dubulto - Aizvēstures un Antīko vēstures aizkaru, īsumā apskatīsim latviešu izcelsmi šajā Aizvēstures posmā.

Mēs esam pieraduši dzirdēt par pirmo cilvēku Ādamu un viņa senčiem, un mēģinājuši šajā ciltskokā vismaz iedomāties mūsu vietu. Klausāmies pasakās kā no māliem Dievs radīja šo pirmo cilvēku vīrieti, un tad no viņa ribas – pirmo sievieti. Esam dzirdējuši un pat dažviet lasījuši uz krustnešu kamiešiem atnesto Bībeli. Bet mazāk, vai tikpat kā neko, neesam dzirdējuši par latviešu ciltskoku. Kā mēs esam radušies, kāds ir mūsu sensenais stāsts par mūsu izcelsmi. Tas mums ir pieejams un ar to es gribētu jūs iepazīstināt, bet salīdzinājumam vispirms paskatīsimies uz tikko pieminēto jehudu stāstu par viņu ģenealoģiju.

Jehudiem ir Tanaka, kuras sastāvā ir Tora, kurā ir apskatīta jehudu tautu vēsture, sākot no Ādama (Lagošas valdnieka), viņa sievas Ievas un mīļākās Lilit (daži pētnieki viņu definē kā pirmo sievieti). Neskatoties uz to, ka Ādama tēvs bija Alulims (Ummas valdnieks) un māte Ištarana, vectēvs Liangkingedudu I bija Dilmunas valsts Augstais priesteris, vecāmāte Damgalnunana (nāk no Indijas puses), vecvectēvs, arī Dilmunas valdnieks - Enkiashiku (*Enoch*), Ādams tiek definēts kā Pirmais cilvēks, kaut gan pirms viņa pastāvēja proto-šemitī. Torā Ādama ciltskoks ir ļoti detāli aprakstīts un es nenoliedzu, kā daudzi citi pētnieki, šemītu ciltskokā nevienu viņu vēsturisko personu esamību. Tieši otrādi, es uzskatu, ka tās ir dzīvojušas, tikai viens vai otrs paveiktais „varoņdarbs” varbūt nemaz nav viņu paveikts, bet tiek pierakstīts tieši viņiem, kā arī izskatās, ka tajā ciltskokā ir pārrāvumi un tas vietumis mākslīgi savilkts kopā, bet katrā ziņā darbs ir izcils. Pēc maniem pētījumiem (pastāv citi uzskati) proto-šemitītu (termins aptver pirms-šemitītu, pirms-jefetu un pirms-hamītu kopumā) veidošanās areāls bija senā Abesīnija jeb Etiopija (aptver Etiopiju, Eritreju, ziemeļu Sudānu un ziemeļu Somali). Tieši no šīs zemes viņi iesāka Arābijas pussalas un vēlāk arī Mezopotāmijas (Divupes) iekarošanu un vēl vēlākos laikos (ap 2500.g.p.m.ē.) devās iekarot Tuvos Austrumus. Tieši Ādams (šemitītu mitoloģijā „Pirmais” cilvēks) kā karavadonis iekaroja daļu no baltu-āriešu apdzīvotās Mezopotāmijas, viņa pēcteči - Noāsa dēli: **Šems** (skaitās vecākais dēls, dzimis 1557.g.p.m.ē.), **Jefets** (ivritā *Jefets*, bet latviskots – Jafets, vidējais dēls, dzimis 1557.g.p.m.ē., dzim. gads tiek apstrīdēts) un **Hams** (jaunākais dēls, dzimis 1557.g.p.m.ē.) devās iekarot citas baltu-āriešu tautas jau no iekarotās Mezopotāmijas. Šems ar dēliem uz austrumiem - Āziju, Jefets ar dēliem uz ziemeļiem - Eiropu, Hams ar dēliem uz rietumiem - Āfriku (skat. arī atsevišķā rakstā „Baltu tautu jefetizācija un šemitizācija”). Šema pēcnācēji ir šemitīti (dažkārt nepareizi tulko – semīti), Jefeta ir jefetīti jeb dažkārt lieto jefetīdi, bet Hama - hamīti. Šemitītu un hamītu valodas veido vienu šemitītu-hamītu valodas saimi. Par jefetu valodas viena atzara – aškenazi valodu dažkārt tiek uzskatīts jidišs. Domāju, ka faktiski šī valoda ir radusies rietumu baltu tautu ģermanizācijas (t.i. šemitizācijas un jefetizācijas) procesā (par baltu tautu ģermanizācijas problēmām tuvāk manā rakstā „Baltu tautu ģermanizācija”, t.sk. jefetu-gomēriešu: aškenazi, rifatu, togarmašu jautājumiem). VISI viņi - Torā (attiecīgi arī Bībeles Vecajā Derībā/Līgumā) pieminētās personas, bija reāli cilvēki - iekarotāji un kolonizatori, cita lieta, ka var apstrīdēt viņu radniecīgās saites,

var teikt, ka pārāk lineāri visi savilkti vienā ciltskokā, bet lietas būtību tas nemaina. VISI viņi devās iekarot baltu-āriešu tautas. Bet viņi nebija vienīgie, jo mūsu tautām, it sevišķi Rietumeiropā un Dienvidēiropā, nāca uzbrukumi arī no arhantropiem!

Bet mums arī ir ar ko lepoties, jo mūsu vēsture ir daudzreiz senāka par citu tautu vēsturi. Arheolingvistikas pētījumi par mūsu dainām un rakstu zīmēm mūs aiznes līdz pat 40 000 gadu p.m.ē., pie protobaltiem (proto-baltiem), kuri dzīvoja līdz apmēram 32 800.gadam p.m.ē., bet jau daudz vairāk arheolingvistikas un arheoloģisko pierādījumu ir par prebaltu (pre-baltu) dzīvi laika posmā no 32 800.g. p.m.ē. līdz 13.g.t.p.m.ē., kad jau iesākās mūsu tiešā šodienas ģenealoģija – mūsu šodienas baltu civilizācijas sākums. Ja skatām salīdzinoši ar šemītiem, tad viņu „Pirmais” cilvēks Ādams ir dzimis 3871.gadā (pēc Marosetas) jeb 5127.g.p.m.ē. (pēc Vulgatas). Zinātniski oficiāli ir atzīts, ka proto-šemītu valoda ir radusies ap 3750.g.p.m.ē. Kā redzat, tad liela starpība skaitļos, ja skatās pēc Marosetas, ar Torā (Bībelē) dotiem datiem nepastāv. Skaitiet kā gribiet, bet mūsu baltu civilizācija ir divas, pat trīs reizes, vecāka pat par pre-šemītu. Par pre-šemītiem es saucu tautas/ciltis, kuras izveidojās no Ādama laikiem līdz Noasam, jo līdz ar Noasa dēlu Šemu radās šodienas šemīti, tāpēc arī termins *pre-šemīti* ir ļoti nosacīts. Šo mutvārdu, arheoloģiski pierādīto, vēsturisko stāstu par šodienas latviešu izcelsmi varat izlasīt Mades Ozolas atstāstītā, Marijas Zonenbergas pierakstītā un O.Ziļicka publiskotā „Teikā par Latu”, kura ir ievietota grāmatā „Ļaujiet jel atvases dzīt”. Bet tas nav vienkārši mitoloģizēts latviešu izcelšanās apraksts, grāmata satur sevī šīs teikas tālāko zinātnisko pierādījumu. Ja skatām hristiešu Bībeli, tad tā ir tikai dažādu tautu leģendu apkopojums un neviens arheologs, piemēram, nav atradis nevienu pierādījumu Mošes (Mozus) 40 gadu klejojumiem pa Sinaja tuksnesi vai, teiksim, Mošes peldējumam grozā pa Nīlu, kuru viņš atkārtoja tieši tāpat kā Sargons peldēja pa Eifratu savā groziņā. Leģendā starpība ir tikai makšķerniekā - Sargonu izķeksēja dārznieks, nevis faraona sieva, un Sargons dzīvoja 1000 gadus pirms Mošes. Ja Tanaka un tās īsais variants - Bībeles Vecā derība, patiešām ir tikai teika ar daudzām kompelācijām no citu tautu vēstures, tad mūsu Teikā tādu nav un tā iztur vēstures pārbaudījumus, bet pats galvenais – katrs var redzēt dzīvē tās saturu jeb turpinājumu līdz pat šodienai. Pasūtījuma vēsturniekiem būs ilgi jācīnās, lai noslēptu latviešu tautas Patieso vēsturi. Vēsture un latviešu tautas vēsturiskā apziņas veidošana ir ļoti nozīmīga tieši šodienā, kad latviešu tautu cenšas iznīcināt ar visdažādākajiem līdzekļiem un padzīt no savas zemes.

Tālais 13.gt.p.m.ē ir laiks, kad mūsu Dievestības vēl bija cilvēki. Kā mūsu tautas aizsācējas ciltsmātes, kā stāsta mutvārdu vēsture (teika), tiek minēta **Sinda ar savu meitu Latu**. Dažu dienvidu baltu izveidē ir piedalījies arī Sindas brāļa dēls **Rūts** – Latas brālēns. Sinda dzimusi 12645. g.p.m.ē. (pēc Gregora kalendāra), bet meita Lata dzimusi 12 621.g.p.m.ē. Latai bija četri bērni: dvīņi - meita **Māra** (dzim.12 608.g.p.m.ē.) un dēls **Apis** (dzim.12 608.g.p.m.ē.), vidējais dēls – **Burts** (dzim. 12 606.g. p.m.ē) un jaunākais dēls **Lets** jeb **Liets** (12 593.g.p.m.ē.). Viņi dzīvoja tagadējās Ukrainas dienvidos, dažkārt viņus sauc par ziemeļniekiem (hiperborejiem - helēņu dots nosaukums), jo dzīvoja Melnās jūras ziemeļu pusē (ne jau Arktikā, nedrīkst jaukt ar

proto-baltu laikiem!), bet citas baltu-āriešu tautas dzīvoja tagadējās Āfrikas ziemeļu pusē (Lībija, Ēģipte, Tunisa u.c.) un vēl citas – Tuvajos, Vidējos un Tālajos Austrumos. Visi viņi bija vietsēži un nekādas zemes iekarot nedevās, bet apledojumam - ledus laikmetam atkāpjoties no Eiropas, viņi pamazām virzījās aiz tā, un, kur ģeogrāfiskie apstākļi atļāva, tur viņi apmetās uz dzīvi un dzīvo vēl šobaltdien. Daudzas tautas gan ir iznīcinātas, vairums varmācīgi asimilētas, bet pēdējās trīs - reliktais tautas – latvieši, lietuvieši un litvini vēl aizvien tiek nīcinātas ar visdažādākajiem līdzekļiem. Viens no kultivētākiem mītiem par Senajiem laikiem ir Mīts par lielo tautu staigāšanu (visas mācību un pasūtījuma „zinātniskās” grāmatas ir pilnas ar šīm muļķībām). Tas ir izgudrots, lai attaisnotu iekarošanas viņus, kuri gāzās pāri pār baltu-āriešu tautām. Ja baltiem Centrāleiropā un Austrumeiropā (izņemot Krimu) konkurentu uz dzīves telpu nebija, tad Rietumeiropā baltiem tādi bija, un tie bija arhantropi, bet par šo tēmu vienā no nākamām sadaļām. Līdzīgu augstāk minētai teikai par Latu, atstāsta Herodots (pelasgu izcelsmes vēsturnieks, kurš gan pilnīgi „dzied helēņu stabulē”). Tā pēc viņa stāstījuma esot sindu teika, kura esot 1000 gadus veca (tātad šobrīd 3500 gadus veca), ka Zeva un Borisfēnas meitai bija dēls Targitajs, kuram bija trīs dēli (Lipoksais, Arpoksais un Kolaksais – vārdi, protams, helēniskoti), un katrs no viņiem ieguva daļu no tēva pārvaldītās zemes. Lipoksais radīto tautu sauca par **auhatoviem**, Arpoksais tautu par **katiarami**, bet Kolaksais par **traspijami**. Herodota laikā (ap 5.-6. gs. p.m.ē. sindu tautai pašnosaukums esot bijis **skoloti**, bet helēņi viņus saucot par **skitiem**. Viņš šo sindu zemi apraksta kā borisfēniešu un viņiem tuvu meotu apdzīvotu teritoriju. Tā vis īsti nebūs patiesība, jo lieta tāda, ka skitu militāro apvienību jefetīti-magogieši sākotnēji izveidoja Burta pēcnācēju zemēs - pie Kaspijas jūras. Magogieši no šīm burtu zemēm iekaroja un izveidoja milzu militāru konfederāciju, iekļaujot tajā daudzas citas baltu-āriešu-irāņu, tjurku un tjurkizētās irāņu tautas. Līdzās baltu izcelsmes tautām, apvienībā iekļāva arī atsevišķas tjurku tautas/ciltis (sk. tālāk sadaļu par skitiem „Zaudētā Senlatvija”). Nostiprinoties šai militārai apvienībai, izveidojoties pārvaldnieku – aristokrātijas slānim, kā arī apvienībai vairāk militarizējoties, skiti sāka iekarot jaunas zemes. Viena daļa pārvietojās rietumu virzienā un iekaroja seno sindu teritoriju un iedzīvotājus, otra daļa iekaroja arī teritorijas uz austrumiem no Burta zemēm, līdz pat uiguriem (Ķīnas teritorijā), tos ieskaitot. Jāsaka, ka uiguri līdz tam jau bija iekarojuši baltu tautas jatīnu (juečži) zemes. Skitu militāri-politiskās apvienības radītāji galvenokārt bija jefetīti - magogieši, Magoga pēcteči, bet skitu Eiropas pusē zināmā mērā dalību tajā ņēma arī Gomēra pēcteči – ripatieši, kas vēl papildus radīja iekšējās atšķirības starp skitiem. Bet, kā jau minēju, viņu karaspēkā bija arī tjurku un jau jefetizētās āriešu un irāņu tautas. Jāsaka, ka toreiz vesela himēra gāzās pār nabaga sindiem (tuvāk par visiem ekspansijas-okupācijas viņiem varat izlasīt manā rakstā „No Daures līdz Krimas Kalifornijai”).

Apis un viņa pēcteči. Apja vārds ir saglabājies vēsturē, bet pēc viņa radušās tautas sauca vecmātes Sindas vārdā. Kā raksta O.Ziļickis, „Latas vecākais dēls un Māras dvīņu brālis **Apis** (dzimis Janisalas apmetnē Ukrainas dienvidos) kļuva par vecmāmiņas Sindas zināšanu mantinieku, par pirmo baltu priesteri un astronomu, par ēģiptiešu svētā vērša Apja, hetu Pērkona, āriešu (ariju) Indras un seno grieķu dieva Apolona prototipu.” Apis kļuva par ciltstēvu daudzām

baltu tautām dienvidos un pat dažām Indijā. Viņa sieva bija no cita baltu-āriešu (indoeiropiešu) tautu atzara. Tā kā Apis bija Sindas garīgā mantojuma turpinātājs, tad arī visas tautas, kurām viņš ir priekštecis, kā raksta O.Ziļickis, saucas par **sindas** tautām un šis vārds ir sastopams pat Indijā un Pakistānā. Rietumu Indijā ilgu laiku pastāvēja Sindas pavalsts. Šodienas Dņepras upi senāk sauca par Sindu. Sākotnēji, t.i., domājams no 13.g.p.m.ē. līdz 7.- 6. gt.p.m.ē., sindi dzīvoja turpat, kur Māras, Leta, Burta, Rūta dzimtu pēcteči – tas ir, Ukrainas dienvidaustrumu pusē, tagadējās Doņeckas, Zaporožjes apgabalos un Krimas pussalā, tieši tāpēc daudzviet sindu artefakti mijas ar Leta, Māras, Burta un arī Rūta cilšu artefaktiem. Bet ar laiku (vairāku tūkstošu gadu garumā) sindi aizvien vairāk aizņēma visu Dienvidu Ukrainas teritoriju gar Melno jūru, sākot no Īstras (tā helēņi sauca Donavu) rietumos un Meotas ezera (grieķu dotais nosaukums „Palus Meotis”, tagad - Azovas jūra) krastiem austrumos. Ar laiku šī sindu apdzīvotības zeme aizvien vairāk paplašinājās austrumu virzienā uz Kaukāza pusi. Ap Meotis (Azovas jūru) izveidojās pat Sindikas valsts, kurā ar laiku iemitinājās arī helēņi, bet tālāk uz austrumiem - Melnās jūras austrumu piekrastē (tagadējā Abhāzijā, Sarkartvelo (Grūzijas) rietumu pusē, Adžārijā) izveidojās sindu Sindaure – valsts, kura kontrolēja visu tirdzniecību un militāro kustību gar piekrasti. Bet tālajā rietumu Indijā - jau pieminētā Sindas pavalsts. Rietumos no sindiem (aiz Donavas) jau dzīvoja Rūta pēcteči, bet austrumos, virzienā uz Kaspiju, dzīvoja Burta pēcteči savā zemē Burtijā. Bet Krimā (citi senāki nosaukumi - Daurīdā/ Daurē/Dorā/Tauridā) tajā pat laikā mēs sastopam gan Apja, gan Rūta, gan Leta (pelasgu) pēcteču etnokopas, kuras ar laiku ieguva kopnosaukumu – tauri/dauri (dažkārt sauca dorieši). To apdzīvotās zemes vēl ilgi atspoguļojās dažādajos svešzemnieku okupācijas areālos. Piemēram, Hersonesas, Teodoras, Gotijas, Bospora un citu valstu robežas Krimā noteica sindu, pelasgu, rūtu apdzīvoto zemju robežas. Sākoties okupāciju laikiem, līdz ar pirmajiem gomēriešu-gimru (kimru) uzbrukumiem, tieši Azovas jūras ziemeļu un it sevišķi austrumu puses piekrastes apgabali (Tamaņas pussala) kļuva par galveno sindu dzīves vietu. Šajā zemē sindu pamatkodols ir dzīvojis līdz pat 6.-7.gs mūsu ērā, bet viņu atzari atrada sev mājvietu gan Priekškaukāzā, Aizkaukāzā, gan Kurdistānā, gan Irānā, gan Pakistānā, un pat rietumu Indijā. Apja (Sindas) un Burta pēcteču kontaktjoslā izveidojās jaunas tautas un sindi kopā ar baltu lielo atzaru – **āriešiem** (ārijiem, arijiem), arī izveidoja jaunas kopīgas tautas, bet no āriešiem kā milzīgs atzars radās plašā irāņu tautu saime. Šobrīd, iespējams, ka vienīgie saglabājušies sindi ir persi un jaukteņi ar dravīdiem - singāļi Šrilankā. Mazāzijas pussalā dzīvoja sindu tiešie pēcteči un leta pēcteči – svidri, par to liecina daudzie atrastie svidru kultūras artefakti, kuri datējami ar 8000.gadu.p.m.ē. *Neaizmirsīsim, ka mēs arī esam svidru pēcteči!* (tuvāk par visu šo tēmu varat izlasīt manos rakstos „Balti Āzijā”, bet par sindiem un pelasgiem - arī rakstos „Ieskats Ukrainā. Kas ir ukraiņi?”, „No Daures līdz Krimas Kalifornijai” un „Baltu tautu jefetizācija un šemitizācija”).

Māra ar savu vīru Tlati (iesauka, sinonīms vārdam „Lācis”), kurš arī bija cēlies no Sindas dzimtas, kļuva par ciltsvecākiem ziemeļu baltu tautām. Iespējams, ka tāpēc varoņus, godinot senčus, sauca par Lāčplēšiem. Māras pēcteči apguva visu Ziemeļaustrumu Eiropu no Ladogas ezera līdz pat Obas upes grīvai un Urālu kalnu ziemeļu daļai, to ieskaitot. Šo milzu teritoriju

tāpēc arī sauc par Māras galu jeb, kā es to nosaucu par Māravu, kurā dzīvoja māriešu tautas: golāni, Baltās jūras pie-mari un citas (sk. tālāk tekstā). Uzlabojoties klimatam, pirmie mārieši šajā teritorijā ieradās ap 10.-8. gt.p.m.ē. Kā visām baltu tautām mainījušies senkultūras tipi, tā arī atšķirīgi bija senkultūras tipi dažādām Māravas tautām. Ģenētiski cilvēki palika vieni un tie paši, tikai kultūras mainījās, kā Parīzes modes. Viņu pēcteči, kuri ir vairāk vai mazāk ugrizēti un rusificēti, tur dzīvo vēl šodien. Neskatoties uz vardarbīgo asimilāciju, vairāk vai mazāk skaidrā baltu valodā šeit daudzviet runāja vēl dažus simts gadus atpakaļ un, protams, neaizmirsīsim, ka arī pašai russkiju valodai substrātā ir baltu valoda (par līvu, igauņu, somu, karēļu un citu eiroaziātu tautu veidošanos tuvāk manā rakstā „Baltu tautu ugrizācija”).

Lets ir rietumbaltu ciltstēvs, aiz sevis radīdams baltu tautas līdz pat Atlantijas okeānam – umbrus, pelagus, sembrus, ligūrus, illīrus un daudzas citas Rietumu un daļēji Dienvideiropas tautas. Viens no Leta mazdēliem bija vārdā **Sembris**, kā raksta O.Ziļickis, kura dzimta jau 12 470.g. p.m.ē. bija apmetusies tagadējās Polijas teritorijā (totēms - gan taurs, gan sumbrs).

Sembris radīja milzu cilti un šī Sembra cilts, saglabājot sembru pamatkodolu, sadalījās tālāk daudzos atzaros un pazarēs. Viens no lielākiem bija ziemeļu atzars, no kura izveidojās ziemeļu baltu tautas, un otrs - dienvidu baltu tautu atzars.

Ziemeļu atzarā viens no galvenajiem bija Sembra dēla Svidra (Svidris/Svīdris) atzars. Viņš kļuva par ciltstēvu Skandzevas (skaistās zemes, vēlāk pārdēvētas par Skandināviju) baltu tautām. Vēlākos gados viņus iekaroja jefeti un šemīti un izveidojās jauntautas – šodienas zviedri, norvēģi, dāņi, frīzi, farēri jeb fērieši (vikingu un baltu sajaukums), islandieši, dāņi (turklāt dāņi pat saglabāja izraēļu **dana cilts** nosaukumu, par Dana nosaukumu ir arī citas hipotēzes). Starp citu, vikingi ģenētiski ir ļoti sarežģīts veidojums – jefetu-irāņu-baltu sajaukums, bet pēc savas būtības tas ir socionīms, nevis etnonīms. Sembris ir ciltstēvs arī visām mums, latviešiem, vistuvākajām baltu tautām – jatvingiem, lietuviešiem, prūšiem.

Dienvidu atzars sadalījās divās lielās pazarēs: viena izveidoja **pelasgu** tautu saimi un otra - **umbru** tautu saimi (umbri, oski, sīkāni, sīkuļi, ligūri, picēni un c.). *Jāņem vērā, ka atšķirība starp ziemeļu un dienvidu atzaru nebija nemaz tik liela, tāpēc Mazāzijas pussalā atrastie artefakti ir tik līdzīgi svidru artefaktiem.*

Pelasgu nosaukums nāk no viņu ciltsvadoņa vārda **Pelasgs** (*Pelasgus*). Viņš ar saviem diviem brāļiem turpināja pārvaldīt Pelasgiju, kuru pirms tam bija pārvaldījis viņu tēvs (tuvāk rakstā „Baltu tautu hellēnizācija”). Sākotnēji par Pelasgiju sauca tikai Peloponesas pussalas centrālo daļu, kuru pēc sengrieķu invāzijas pārdēvēja par Arkādiju. Jau pats Peloponesas nosaukums ir radies no pelasgu vārda. Vieni no Pelasgijas iekarotājiem - šemīti-danaīdi (ienāca no Ēģiptes) kalnus Pelasgijā sauca par Apia kalniem, ko varētu izskaidrot ar pelasgu līdzību Apja pēctečiem. Šajā teritorijā pelasgus, pēc viņu iekarošanas, arī sāka nepareizi saukt par danaīdiem. Starp citu, izveidojoties hellēņu tautai (romieši vēlāk visus hellēņus, joniešus, doriešus sāka

saukt par grieķiem, pēc vienas hellēņu cilts nosaukuma, kura Apenīnu pussalas dienvidu pusē iekaroja un kolonizēja baltu tautu – osku, sīkuļu un sīkānu/sikānu zemi), viņi Pelasgu uzskatīja par „Pirmo cilvēku” un pelasgus par ģenētiski pirmo tautu Eiropā. Ļoti iespējams, ka Pelasgs ir šemītu Ādama prototips, jo Tanaka tajos laikos vēl nebija uzrakstīta. Katrā ziņā, Pelasgs un pelasgu mīti ir pamatā vairākiem hellēņu mītiem un neaizmirsīsim, ka hellēņu (arī šodienas grieķu) substrāta tauta bija baltu pelasgi. Viņi saglabājās gan kā pamattauta, gan no viņiem atdalījās arī vairākas ciltis, kuras vēlāk izveidoja savas tautas. Pelasgi pirms viņu okupācijas un viņu zemju kolonizācijas apdzīvoja Balkānu pussalas austrumu daļu (tagadējā Grieķija, Maķedonija, Bulgārija), visas Vidusjūras austrumu daļas salas un Vidusjūras piekrasti Tuvajos Austrumos, Mazāzijas pussalu, kur pelasgi jau sadzīvoja ar sev radniecīgām Anatolijas (no grieķu valodas latviski – „Austrumu zemes”) baltu tautām, kuras arī bija Sindas un citu baltu–āriešu ciltstēvu pēcteči. Āfrikas ziemeļrietumu pusē pelasgu dzīvotnes mijās ar umbru pēctečiem: sīkāniem un sīkaļiem. Abiem pēdējiem pamatdzīves vieta bija Sicīlijas un Maltas salās, Āfrikas ziemeļu piekrastē un Apenīnu pussalas rietumu pusē. Etruski arī bija pelasgi, bet viņi pēc jefetu un šemītu militārās invāzijas Trojas pusē pārbēga uz Apenīnu pussalu (tagadējo Itālijas teritoriju).

Otrs dienvidu atzars sembriem, tātad, bija **umbri** un viņiem tuvie **oski**. Umbru un osku radītās tautas apdzīvoja Apenīnu pussalu, Balkānu pussalas rietumdaļu, Vidusjūras rietumu daļas salas. Savukārt pašiem umbriem, saglabājot arī savu pamatkodolu (tagadējās Itālijas centrālā daļā), izveidojās jauni atzari, kurus sauca par **illīriem** un **ligūriem** (lielākās tautu saimes). Veneti/venti/vendi bija illīru atzars un apdzīvoja tagadējās Venēcijas apgabalu Veneto, bet vēlākos laikos plašus apgabalus Centrāleiropā, un neliela grupa pat nonāca līdz mūsu Ventspilij, bet pēc kāda laika līdz Vendenei jeb Cēsīm. Ventas vārds ar viņiem nav jāsaista, jo Venta ir tipisks kuršu vārds. Umbru-ligūru tautu apdzīvotības areāls, tātad, bija visa Dienvideiropa, līdz pat Atlantijas okeānam. Oskī, saukti arī par umbroskiem, saglabāja savu kodolu Apenīnu pussalas dienvidpuses centrālā daļā, Vidusjūras salās (Maltas, Sicīlijas, Sardīnijas, domājams, arī Baleāru) un Ziemeļāfrikā. No viņiem izveidojās jaunas baltu tautas - kā sīkāni, sīkuļi, picēni (daži autori picēnus uzskata par tiešo umbru atzaru). Picēni dzīvoja tikai Apenīnu pussalas austrumu pusē.

Burts jau bija ciltstēvs visām dienvidaustrumu baltu tautām. Ja mēs paskatāmies kopumā uz visām austrumbaltu tautām, kuras dzīvoja no Baltās-Barenca-Karas jūras līdz Kaspijas-Arāla jūrai, aptverot visus Urālus un Jilgas (Volgas) baseina teritoriju, tad visu šo milzīgo teritoriju varam iedalīt Māravā un Burtavā. Pirmo – ziemeļu pusi, apdzīvoja Māras pēcteči, bet dienvidu pusi – Burta pēcteči. *Āzijā dzīvojošās radniecīgās baltu-āriešu-irāņu tautas un viņu likteņus skatīsim citā rakstā „Balti Āzijā”.*

Starp Māras gala tautu saimi un Burta gala tautu saimi radās jaunas tautas, kā, piemēram, bolgi. Viņus vēlākos laikos iekaroja tjurki, ar kuriem sajaucoties, radās bolgāri. Sākoties jaunām okupācijām, daļa bolgāru palika dzīvot savā zemē, lai arī jau asimilētā variantā, daļa, jau

papildinoties ar jaunām tjurku grupām, bija spiesta pārcelties uz Kaspijas stepēm, bet vēlāk - uz Krimu, un vēl vēlāk - līdz Viduseiropai, līdz nokļuva trāķiešu zemēs, kur beigu beigās izveidojās šodien mums zināmā bulgāru tauta ar ārkārtīgi sarežģītu etnokodu.

Rūts un viņa tautas. Kā raksta O.Ziļickis, tad Rūts bija Sindas brāļa dēls un viņa radītās dzimtas sākotnēji dzīvoja Daurē/ Dorā/ Daurijā/Taurijā. Nosaukums Daurei ir daudzkārt mainījies un pašreiz lietošanā ir tjurku dotais – Krima. Bet ar laiku viņu galvenais apdzīvotais areāls kļuva Balkānu pussalas austrumu puse. Pēc jefetītu iebrukuma, kad Gomēra dēla Tirasa karaspēks kolonizēja šo zemi, uz viņu substrāta radās tauta ar nosaukumu **trāķieši**. Tautu daļēji asimilēja, bet galvenais - izveidojās jefetu pārvaldnieku un, ar laiku, arī aristokrātu kārta, tieši tāpat kā visos citos baltu jefetizācijas un šemitizācijas gadījumos. Dotā tauta akadēmiski tiek pieskaitīta pie baltu-āriešu (indoeiropiešu) tautām, bet patiesībā tā jau bija zināmā mērā jefetizēta baltu tauta. Šodien trāķieši un viņu valoda ir ierakstīta zudušo tautu un valodu sarakstā, bet viņiem ir savi pēcteči. Un par tiem manā rakstā „Baltu tautu jefetizācija un šemitizācija”.

Balti kopumā. Dažos vārdos par baltiem kopumā. No kurienes nāk šis nosaukums „Balti”? Hipotēzes tiek minētas visdažādākās, bet, manuprāt, tas ir pašnosaukums un nāk no baltu senvalodas, ar kuru apzīmē krāsu balts - balta āda, salīdzinājumā ar šemītiem, aziātiem, negroīdiem, balti jeb gaiši mati, zilas vai pelēkzilas acis, un no filozofiskā jēdziena – balta jeb tīra dvēsele - sirdsapziņas un tikumības cilvēki, jo balti ir vienīgie cilvēki, kuriem ir sirdsapziņa, patīk vai nepatīk tas kādam, bet tā tas ir. Akadēmiskais uzskats ir, ka no baltiem jeb, kā viņus akadēmiski sauc - indoeiropiešiem, 3000.gadā p.m.ē. atdalījās ārieši/āriji/ariji, bet 2.gadu tūkstoši p.m.ē. no āriešiem savukārt atdalījās irāņu atzars. Secībai, protams, es piekrištu, bet par laiku, kad un kā tas notika, skatīsim jau pieminētā rakstā „Balti Āzijā”. Gan no āriešiem, gan irāņiem izveidojās ļoti plašas tautu saimes, kuras visas mums ir zināmā pakāpē radniecīgas tautas, tikai jāņem vērā, ka daudzas no tām varmācīgi tika sajauktas ar ugriem, tjurkiem, mongoļiem, dravīdiem. Jāņem vērā, ka pagājušā gadsimta 20-30.gados daudzi pētnieki un zinātnieki baltus-āriešus sauca pār ārijiem vai āriešiem, lai gan dažkārt šajā vārdā sauca tikai ziemeļu baltu tautas. Šodien akadēmiskā servilantu zinātnē baltu-āriešu tautas sauc par indoeiropiešiem. Tas nav nejauši, bet lai slēptu seno baltu tautu civilizāciju. Baltu senvalodu dažkārt sauc par **Ide** – **indoeiropiešu** pirmvalodu, arī proto indoeiropiešu valodu, bet domāju, ka šī valoda ir jāsauc par Baltu senvalodu, kura ir apm. 14 000 gadus veca. Es uzskatu, ka, skatot terminu semantisko pusi, starp *Baltiem* un *Indoeiropiešiem* ir jāliek vienlīdzības zīme, lai gan pats termins indoeiropieši nav pieņemams, tāpat kā indo-ģermāņi, kuru plaši pielietoja 19.-20.gs. Balti nav indieši un otrādi - visi indieši nav balti, tur dzīvo balti, dravīdi, mongoļi un asimilēti balti, un baltus saukt par indiešiem ir gauži nepareizi, jo baltu izcelsmes kodols tur nekad nav dzīvojis (vismaz pagaidām tam nav pierādījumu). Otra termina sadaļa – eiropieši. Eiropa šobrīd ir Pasaules daļa un eiropieši ir tās iedzīvotāju nosaukums, kurā dzīvo visdažādāko rasu tautas, sociumi un demosi, piemēram, baltu, tjurku, ugru, jefetu, šemītu, pat hamītu tautas, un viņu radītie visdažādākie demosi un sociumi. Vai tad somi, ungāri vai līvi nav eiropieši? Protams, ka ir, bet viņi visi ir aziātu

izcelsmes. Bet pats galvenais – balti bija Eiroāzijas civilizācija, kura apdzīvoja teritoriju no Atlantijas okeāna, ieskaitot visu šodienas Eiropu, tālāk līdz Sajāniem Sibīrijā, Tarimas baseinu Ķīnā (baseinā dzīvoja āriešu-irāņu Juečži/ Rouži/Jatiji (grieķu nosaukums)/Jadu (indiešu nosaukums) tauta, kuru 842.gadā okupēja tjurku izcelsmes uiguri), daļu Pakistānas un Indijas, Tuvos Austrumus un Ziemeļāfriku – tātad, ne tikai Eiropu, bet pat plašāku teritoriju kā Lielā Eiropa (par Lielo Eiropu sauc visu Eiropu ar Vidusjūras baseinu). *Proto-balti un pre-balti apdzīvoja vēl plašāku teritoriju.* Pakistānas ziemeļos milzu province saucas Balti-stana (Baltu valsts/zeme), Indijas ziemeļos pie Tibetas robežas Ladakā dzīvo tauta ar nosaukumu Balti, kura ir lielā mērā tibetizēta, jo tur sabēga daudz tibetiešu, bet, neskatoties uz to, viena daļa no viņiem ir tik līdzīgi latviešiem, savukārt Pakistānas ziemeļos, šodienas Kalašā dzīvojošie ļaudis runā vienā no senbaltu izcelsmes - kalašu valodā, un viņu meitenes ir līdzīgas latvju meitenēm, bet viņu kultūra līdzīga baltu kultūrai un pilnīgi atšķiras no citu apkārtnē dzīvojošo aziātu tautām un pat nav pakļāvušies islāmam. Mēs zinām, ka Eirāzija ir viens kontinents un tā iedalījums Eiropā un Āzijā ir tikai vēsturisks, kuram ir militāri politisks pamatojums. Iedalījumu Eiropa un Āzija ieviesa pre-šēmīti, sadalot lielo kontinentu pa Tanaisas-Donas upi. Teritoriju uz ziemeļiem no tās bija paredzēts iekarot jefetītiem, to tad nosauca par Eiropu, bet zemes uz dienvidiem no Tanaisas upes bija paredzēts okupēt šēmītiem (ko viņi ar veiksmīgi paveica), turklāt Mazāzijas pussala (Anatolija) bija atdota iekarošanai jefetiem, izņemot nelielu apgabalu Mazāzijas pussalas rietumos, uz dienvidiem no Trojas, kas bija atdota Šema dēla Luda pēctečiem. Piemēram, militārās apvienības starp Melno un Kaspijas jūru iedalīja Eiropas skitos un Āzijas skitos, sarmatus: Eiropas sarmatos un Āzijas sarmatos, utt. (skiti un sarmati bija militārās apvienības ar ļoti raibu etnisko sastāvu, ar baltu-āriešu-irāņu substrātu un jefetu pārvaldnieku kārtu). Terminu „Indo-ģermāņi” ieviesa vācu (deiču/doiču) zinātnieki, lai uzsvērtu savu, vāciešu, pirmatnējumu un senatnīgumu, bet tas bija un ir vēstures viltojums, jo ģermāņu tautas pašas ir jauntautas, kuras radušās arhantropiem, jefetiem un šēmītiem asimilējot baltu tautas, turklāt tas notika pavisam nesenā pagātnē (tuvāk par to manā rakstā „Baltu tautu ģermanizācija”). Runājot par āriešiem – viņi ir mūsu baltu tautu sastāvdaļa, kura aizgāja savu etnoģenēzes ceļu, šobrīd stipri asimilēta, un aptver galvenokārt Vidējos austrumus un Indostānas rietumus, bet kādreiz arī Centrālāziju. Daudzi pētnieki par āriešiem sauc visus baltus un lieto šo terminu kā sinonīmu, bet daudzi russkiju pētnieki āriešiem piekabina savu priedēkli – slāvu-ārieši (šajā gadījumā vārds **slāvi** nozīmē jēdzienu **slavināt**, nevis kādas tautas nosaukumu) vai ruso-ārieši, abos gadījumos tas ir nonsenss un tāds pats vēstures viltojums kā vācu indo-ģermāņu gadījumā. Par to, kas bija rusi (rusi), rodonīti, radani, vikingi, rosi (roši), varjagi un sklavīni (slāvi), varat izlasīt manā rakstā – „Kas bija vikingi un Kijevas Rus?”, kā arī rakstos: „Baltu tautu jefetizācija un šemitizācija”, „Baltu tautu ģermanizācija”, „Baltu tautu slavizācija” un „Kas ir krievs un russkije?”

Aizvēstures posms iesākās ap 12 000. gadu p.m.ē., laikā, kad no Baltijas un t.sk. Latvijas teritorijas „atkāpās” ledājs – tā kļuva apdzīvojama un pirmās baltu tautu dzimtas ieradās pie Baltijas jūras. Šis Aizvēstures posms ilga apmēram līdz 3000. - 2500. gadam p.m.ē. Jāsaka gan, ka dienvidu baltu-āriešu tautām tā arī nebija lemts ilgāks laika posms brīvai skaistai dzīvei kā šis,

apmēram 3000.-2500.gads p.m.ē. Ap šo laiku tad arī beidzās viņu pašnoteiktā dzīve, kad turpretim Centrālās un Austrumeiropas tautām zelta laiki vēl bija priekšā.

Otrais posms - Antīkais laikmets sākas, tātad, ar apmēram 3000. - 2500. gadu p.m.ē. un beidzas līdz ar vikingu-līvu varmācīgās ekspansijas sākumu ap 8.-10. gs. jau mūsu ērā. Senlatviešiem, tātad, bija garāks uzplaukuma laika periods kā sengrieķiem un romiešiem kopā ņemot. Šajā Antīkajā periodā atsevišķi tiek vēl izdalīts tā sauktais **Zelta laikmets** – antīkā perioda pēdējie apmēram 500 gadi ar visaugstāko civilizācijas uzplaukumu dotajā reģionā. Faktiski, līdz ar vikingu pirmo teritoriju okupāciju iesākās tā saucamie Viduslaiki un beidzās Antīkie laiki Latvijā.

Antīkajā laikmetā notika divi arhisvarīgi, baltu tautas iznīcinoši, svešzemnieku ekspansiju viņi (*Baltu tautu iznīcināšanas pārskatam ir velīta dotā darba otrā sadaļa „Zaudētā Senā Latvija”*). Proti, laikmeta vidusdaļā notika viens no kārtējiem šemitizācijas viņiem, kad dienvidu baltu tautas iekaroja jefetīti. Bet mūsu ēras sākumā, 220.gadā, vadonis Odins no šemītu Dana cilts (vēlāk viņš tika dievišķots dāņiem, sakšiem, gotiem un citām vēl ģermāņu tautām) ar saviem karapūļiem devās pāri visai Austrumeiropai - no Priekškaukāza (iespējams, arī Aizkaukāza) uz Skandināviju, kas ļoti pastiprināja jau jefetizēto ziemeļu baltu tautu šemitizāciju - vikingu veidošanos. Neaizmirsīsim jau pirms mūsu ēras notikušos izraēļu cilšu pārstāvju - **daniešu un gadu** (asimilējot baltu tautas radās dāņi un goti) iebrukumus Skandināvijas rietumu pusē, līdz ar kuriem pastiprinājās baltu tautu ģermanizācija (tuvāk rakstā „Baltu tautu ģermanizācija”).

Ja Centrāleiropas baltu tautām un senlatviešiem šis bija Zelta laikmets, tad baltu tautām Māras galā jeb Māravā - ap Balto jūru, Ziemeļu Urāliem un Obas lejteces baseinā, ugrizācija iesākās vairākus gadu simtus agrāk. Bet baltu tautām Eiropas dienvidaustrumu daļā – starp Volgu (Jilgu) un Urāliem, viņu tjurkizācija un vēlākā šemitizācija arī iesākās jau dažus gadsimtus iepriekš, jo šajā teritorijā izraēļu Šimeona un Menasi {*Manaseha*} cilšu dzimtas radīja jūdaistu pārvaldītu Hazāru kaganātu. Līdz ar ugru un vikingu uzbrukumu, senlatviešu dzīves veids mainījās, jo tautas pārgāja uz aizsardzības sistēmu, svētkalni un pils-kalni pārtapa par cietokšņu kalniem, vadoņi - par karavadoņiem. Laimas dainu vietā sāka skanēt Kara dziesmas. Viduslaikos - 12.gs beigās, jau iesākās nākošā - krustnešu-hristiešu okupācija (tuvāk 2.daļā „Zaudētā Senā Latvija”).

Senlatvijas teritorija. Senlatvijas teritorijai ar šodienas Latvijas teritoriju sakritība ir tikai tās centrālā daļā, citiem vārdiem sakot, šodienas Latvija ir neliels „izgriezums” Senās Latvijas vidusdaļā. Par Senlatviju jeb Seno Latviju es saucu visu latviešu tautu ģenētiski veidojošo pamattautu apdzīvoto teritoriju. Tā aptver visas kuršu, zemju (zemgaļu), sēļu, latu (latgaļu) teritorijas. Pat ja neskatām kuršu zemes tagadējā Ziemeļvācijā, tad Senlatvijas teritorija ir sniegusies no Karalaučiem (tagadējās Kaļiņingradas) un Kuršu kāpām (tās ieskaitot) līdz pat Kuršu galam (to tagad vēl aizvien tā sauc) ziemeļos pie Pēterburgas, austrumos aptverot Valdaja (Valda) augstieni, dienvidos aptverot tagadējās Baltkrievijas ziemeļpusi (Vicebskas un

Magiļevas apgabalū) un tagadējās Lietuvas ziemeļu, austrumu un rietumu pusi (detalizētāk sadaļā par pamattautu senvalstīm un apdzīvotības areāliem).

Senlatvijas pamattautas. Kopnosaukums visām Latvijas zemi apdzīvojušām baltu tautām ir **senlatvieši**. Tas ir kopapzīmējums tautu saimei - visām pieminētām pamattautām šajā teritorijā. Rietumeiropā situācija bija sarežģītāka, jo tur dzīvoja arhantropu tautas un bija notikuši vairāki jefetizācijas un šemitizācijas ekspansiju viļņi. Austrumos, uz austrumiem no Urālu kalniem, šajā periodā parādījās jau arī dažādas aziātu tautas, bet Altaja kalnu piekājes un teritorijas ap Isikula ezeru vēl bija baltu-āriešu tautu apdzīvotas (6000.g.p.m.ē. - 4500.g.p.m.ē.), ar ļoti augstu kultūru. Dilmunā (tag. Bahreina, Katara) un Omanā augstā kultūra vēl bija saglabājusies līdz 3800.g.p.m.ē., Mezopotāmijas centrālā daļā līdz 3100.g.p.m.ē., Mezopotāmijas dienvidos (Feilakas salā) līdz 3000.g.p.m.ē., bet Tuvos Austrumos (tag. Sīrija, Libāna, Palestīna) apm. līdz 3000.g.p.m.ē. *Starp citu, baltu - āriešu tautas, kuras nav sajaukušās ar svešām tautām, ģenētiski nesatur arhantropa gēnu, tāpēc tās sauc par Gaismas jeb Dieva tautām. Ģermāņu tautas kā hibrīdās tautas parādījās tikai līdz ar viduslaikiem, jefetītu, šemītu un arhantropu tautām varmācīgi asimilējot rietumu baltu tautas. Pirms tam tādu „ģermāņu” vispār nebija. Rietumeiropiešiem par saviem melnīgsnējiem vaibstiem ir arī vēl jāpateicas tā sauktajiem „mentes” cilvēkiem no Āfrikas, kā tos nosaucis vēsturnieks O.Ziļickis. Starp citu, reptiloīdie (t.sk. visi pūķi un citas lidojošas ķirzakas) elementi sadzīvē, kultūrā, it sevišķi dekoratīvajā mākslā un arhitektūrā, nāk tieši no senajiem „melnajiem” eiropiešiem. Esmu jau par to rakstījis, ka oficiāli ir izpētīts un atzīts, ka ģermāņu valodas par 30% nav indoeiropiešu izcelsmes, turklāt šis procents ir mainīgs no tautas uz tautu un pat ļoti mainīgs starp ģenētiski dažādajām vācu tautas grupām, kuras runā tik dažādos dialektos (senāk - valodās). Starp citu, nav arī tādas tautas kā spāņi vai spānieši, ir baski, katalāņi, kastīlieši, galisieši, utt., nav arī tādas itāļu tautas - ir sardi, umbri, venēti, tirolieši utt., nerunājot jau nemaz par šveiciešiem. Bet par Rietumeiropas tautām būs atsevišķs raksts.*

Pamattautas. Pirms ugru, vikingu-līvu un krustnešu-hristiešu okupācijas **pašreizējā Latvijas teritorijā** dzīvoja četras baltu pamattautas – **kurši jeb kūri, latgaļi** (lati), **sēļi** (sēļi), **zemgaļi** (jeb ziemgaļi/zemji/ziemji). Visas šīs četras pamattautas es nosacīti saucu par senlatviešiem, jo no tām ģenētiski ir veidojusies mūsu šodienas latviešu tauta. Daži pētnieki tās sauc par maztautām, tautiņām vai ciltīm, bet, manuprāt, no ģeogrāfijas, vēstures, ģeopolitoloģijas un etnoloģijas viedokļa, tās jāsauc par tautām. Maztauta vai lieltauta ir skaitlisks jēdziens, piemēram, maztauta šobrīd ir latvieši, bet ruskiju (ruskiju valodā, *po russki* runājošās) tautas ir lieltautas, kuru pārstāvji dzīvo Latvijā. Visas pamattautas nav izveidojušās vienlaicīgi - dažas agrāk, bet citas vēlāk bija atdalījušās no kopīgā celma, bet uz 8.gs jau visas četras baltu pamattautas bija plaukstošas un ziedošas patstāvīgas tautas, kuras etnoloģijā daudzi zinātnieki sauc par etnosiem (grieķu valodā), politoloģijā un sadzīvē - par nācijām (latīņu valodas termins). Jēdzienam „pamattauta” nosacīti sinonīms jēdziens ir „senlatvieši”, bet tikai jāatceras, ka mūsu pamattautas piedalījās arī citu šodienas tautu, kā, piemēram, šodienas lietuviešu un litvinu jeb

baltkrievu (par to tālāk tekstā) etnoģenēzē. Rakstu „latviešu etnoģenēzes pamattautas” zināmā mērā nosacīti, jo, bēgot no ugru (somu-ugru), sklāvu (slāvu) un hristiešu vajāšanām, Latvijā ienāca arī vēl citu baltu tautu lielākas un mazākas grupas, vai dzimtu kopas, kā prūšu, jatvingu u.c. (tālāk tekstā), kuras arīdzan piedalījās latviešu tautas etnoģenēzē (tautas attīstībā). Katrai no šīm pamattautām – kuršiem, latgaļiem, sēļiem, zemgaļiem, etnoģenēzes rezultātā bija izveidojusies sava domāšana, valoda un uzvedība, bija atšķirības pat dievestībās un visā garīgā dzīvē, kultūrā un sadzīvē, sava tautsaimniecība, aizsardzības sistēma un atšķirīga tipa dzīvotnes. Bet katra atšķirība bija tikai kā tāds krāšņs zieds lielajā vienotajā puķu dārzā.

Valoda. Visām senlatviešu tautām kopīgs bija tas, ka vēl ap 5.-8.gs. tās runāja puslīdz vienā valodā, ar nelielām atšķirībām. 13.gadsimtā - okupācijas brīdī, katra pamattauta runāja vēl savā valodā, bet tāda kopvaloda kā latviešu valoda praktiski sāka veidoties tikai 13.-14.gs. un nostiprinājās 15.gs., izņemot kuršu valodu, kuri daudz ilgāku laiku augstā godā turēja paši savu valodu. Izrunas, dialekti un atsevišķas valodas radās jau faktiski salīdzinoši nesenā pagātnē. Uzdošu jums mīklu - kādā valodā ir uzrakstīti šie vārdi (otrais ir latviski): *es-es, kalfa-galva, zem-zem, kauni-sēras, ļauša-griba, drygi-draugi, pats-pats, ugne-uguns, laps-lapsa, sik-slims, an-uz, nakt-nakts, dins-diena, guld-gulēt, wajrid-raudāt, upa-upe, sid-sēdēt, akmi-akmeņi, augi-augi, kaldi-ziema, daina-daina, degt-degt, gimna-dzimtene, laba-laba, nau-nav, seno-sens, ardlis-ērglis, ajga-beigas, ais-gaiss, nasis-nazis, aktis-astoņi, andar-cits, ans-viens, ate-māte, birs-birzs, cit-cits, dodi-dodi, emt-ņemt, givatti-dzīvot, mort -mirt, nakt-nakts, utt. Kādā valodā? Jatvingu! Bieži nākas tautas dziesmās dzirdēt vārdu – *kaladu-kaladu*, latviski būtu *ziema-ziema*. Tātad dziedam ar jatvingu vārdiem!*

Prūšu valoda ir vēl tuvāka un mēs brīvi varētu saprasties ar prūšiem: *saūlis-saule, deyna-diena, nakts-nakts, zemē-zeme, buttan-māja, stāgs-jumts, azzaran-ezers, undan-ūdens, pīws-alus, pints-ceļš, as-es, tū-tu, tāns-viņš, sargs-sargs, prasīsenis-jautājums, plūgs-arkls, siksna vai sawinzli – siksna (savilcējs), wīdatun-redzēt, sūisargs-lietussargs*. Pateicoties V. Mažiulim un viņa kolēģiem, ir rekonstruētā prūšu valoda, un mēs redzam ciešās lingvistiskās – valodu, saites starp mūsu tautām.

Zemju (zemgaļu) valoda arī ir ļoti tuva mūsdienu latviešu valodai. Daži vārdi ilustrācijai: zemgaļu valodā *zervina – dzērve, Mezoten –Mežotne, silene-sils, Sagare-Žagare, Tereveten –Tērvete, zirags-zirgs, varana – vārna, berizs – bērzs, galads – galds, ilagi – ilgi, sāregs – sargs, darebs – darbs*. Daudzviet zemji centušies starp līdzskaņiem ielikt patskani.

Kuršu valoda mums ir labi saprotama. Pēc brīvas izvēles nosaukšu tikai dažus tipiskus kuršu vietvārdus un vārdus: *Nogale, Sabele (tagad Sabile), Kabile, Dundaga, Kandava, vārdi – deina (diena), delbas (debesis, turklāt burts „l” nav līdz galam izrunāts), laitāt (lietot), mayse (maize), mommys (mums), mystlastilbi (mīlestība), nevede (neved), peins (piens), pretauti (pretoties), semmes (zemes), swalbadi (svabadi) – atbrīvoti/brīvi, tholbe-(tava, turklāt burts „h”un „l” nav izrunāts), wardes (vārds), utt. Kurši patskani *e* izrunā vienmēr plati. (Tikai jāņem vērā, ka starp*

*atsevišķām kuršu valstīm kuršu valodai bija savas īpatnības). Mūsu akadēmiskie valodnieki ir izpētījuši sekojošus tematus: „Tulznu un varžacu nosaukumi latviešu valodas izloksnēs”, „Galvas un plecu segu nosaukumi Kurzemes izloksnēs” (I. Jansone), bet NEVIENS nav veltījis ne darbu, ne naudu kuršu, un arī nevienas citas baltu valodas rekonstrukcijai. *Starp citu, slavenais sanskrits ir baltu-āriešu atzara indoāriešu valoda, bet, kā liecina pēdējie atzinumi, radusies no baltu-āriešu valodas kā žargons, svešzemju tautām iekarojot baltu-āriešu tautas (apm. pirms 5000 gadiem), tieši tad, kad tām bija izcili bagāta garīgā dzīve. Tas arī izskaidro, kāpēc sanskrits bija tikai mutvārdu valoda, tā kalpoja kā koinē pār iekarotām baltu-āriešu tautām, tāpat kā mākslīgi konstruētā slāvu un rusšķiju valoda. Daži piemēri sanskritā un latviski: go-govs, avi-avs, suka-cūka, suna-suns, aži-āzis, sir- siers, parina-perināt, madus-medus, madulīte-bite, puri (mieži)-pūri (kvieši), ratas-rati, dvara-durvis, bet salīdzinot latviešu un indoāriešu dievestības, mēs redzam lielo kopību: sveta (svēts), Deva jeb Djans (Dievs), Mara (Māra), Lakšmi (Laima), Jima (Jumis), Uša (Ūsiņš), Aijana jeb Janaka jeb Deva Jana (Jānis), Martanda (Mārteņš, Mārtiņš). Akadēmiskā zinātne uzskata sanskritu par indoeiropiešu pirmvalodu, kas ir tālu no patiesības, jo tā ir salīdzinoši daudz jaunāka un vulgārāka valoda kā mūsu baltu-āriešu pirmvaloda.**

Kā rakstu savā darbā „Kas ir rusšķijs (krievis)?”, tad baltu senvaloda bija par pamatu jaunvalodai, kuru nosauca par sklavinu (sklāvu), vēlāk pārdēvēta par slāvu valodu, kuru pēc Bizantijas pāvesta pavēles kā baltu tautu iekarošanas ieroci jaunradīja bīskapi Kirils (Cyril, 827-869.g.) un Metodijs (Methodius, 826-885.g.). Jatvingu, sindu, sembru un rūtu valodas bija tuvas valodas un faktiski tās kļuva par pamatu jaunvalodai, bet kā galvenā tomēr jāmin rūtu un jau jefetizēto rūtu – trāķiešu valoda. Kirila un Metodija jaunradīto valodu toreiz nosauca par „glagolicu”- „глаголица”. Sākotnējais hristiešu baznīcas pasūtījums bija – iztulkot Bībeli un virkni citu svēto rakstu šajā jaunvalodā, kura būtu tuvāka un saprotamāka vietējiem iedzīvotājiem. Dotā jaunvaloda bija misionāru un karaspēka ierocis baltu tautu iekarošanai. Pirmais uzbrukums bija vērsts Bulgārijas un Lielās Morāvijas okupācijai, kur sklavinu karadraudzes jau bija iekarojušas lielas teritorijas un vajadzēja sūtīt sludinātājus. Pēc tam šo jaunvalodu bija paredzēts izmantot misionāriem visu Austrumbaltu hristianizācijai. Glagoļicu uzlaboja literāri un pārveidoja par „seno baznīcas valodu” – „Древнецерковный язык”. Valodai nebija klāt pat tautas vai tautu grupas nosaukuma, jo tā bija tīri kosmopolītiska hristiešu baznīcas valoda. Tikai daudz vēlākos laikos piemetināja klāt, ka tā ir senā „slāvu baznīcas valoda”(*Old Church Slavonic*), un pa visam nesen kā pārdēvēja par „seno rusšķiju baznīcas valodu”. Pirmie pie šīs „esperanto” tipa valodas aprobācijas nokļuva bulgāri un tieši bulgāru variants vislabāk tika „eksportēts” uz Rusu kaganātu un vēlāko Moskoviju (Maskvu). Piemēram, daži no jatvingiem paņēmtie vārdi: *sid-cudem* (sēdēt), *nasis-нож* (*nazis*), *dodi-даи* (dod), vai prūšu , *pīws-пиво* (alus), *plūgs-плуг* (arkls), *dusi- душа*, *swetan-мир* (pasaule), *somukis- замók* (pils-cietoksnis), bet, ja jūs apskatīsiet seno leišu (lejiešu) vai pat mūsdienu lietuviešu valodu, tur jūs ieraudzīsiet ļoti daudz vārdu, kurus rusšķije ir aizguvuši no baltu tautām, starp tiem arī latviešu

valodas vārdi, kā *galva-голова*, *roka-рука*, *domāt-думат*, *nest-нести*, *kļava -клен*, liepa-липа, bērzs-береза un daudzi citi, ir iegūlušī russkiju valodā.

Mūsu pasūtījuma akadēmiskie valodnieki un vēsturnieki nebeidz vien rakstīt muļķības, ka latvieši aizguvuši no slāvu tautām daudzus vārdus. Tieši otrādi, kā jau augstāk minēju – no baltu valodām sakomplektēja, uzkonstruēja sklavīnu (slāvu) jaunvalodu iekarošanas un pārvaldīšanas vajadzībai. Par „baznīcas valodu” to nosauca tāpēc, ka tā tika radīta dievkalpojumu noturēšanai un misionāru darbībai, jo ne grieķu, ne latīņu valodu neviens nesaprata, bet šī jaunvaloda, bāzēta uz baltu valodu, iekarotajām tautām bija vismaz saprotamāka. Valoda kļuva par varmācīgās hristianizācijas ieroci. Tas nav pirmais gadījums vēsturē. Ja, piemēram, aramiešu vai grieķu valoda kalpoja kā kolonizācijas - šemitizācijas un hellenizācijas ierocis, tad latīņu valoda jau bija smagsvara „konstrukcija”, kuru uzspieda romanizētām tautām, radot vietējās „latina vulgaris”. Latīņu valoda ir viena baissa jaunvaloda – mirusi „konstrukcija”, kuru izmantoja romanizācijai/latinizācijai un vēlāk hristianizācijai, bet kuru šobrīd reāli var izmantot tikai zinātniskā terminoloģijā, lai visi Pasaules zinātnieki saprastu, par ko tad notiek saruna, par kādu objektu, procesu - kā, piemēram, augu sistemātikā, medikamentu vai slimību nosaukumā, utt. Sklavīnu (slāvu) valoda tika radīta kā „koinē” visām slavīnizētām un hristianizētām baltu tautām Centrāleiropā un Austrumeiropā. Slāvi ir šīs jaunvalodas kopība, nevis etnoģenētiska kopība, tāpēc šodienas slāvi arī ir tik dažādi un starp viņiem nav nekādu līdzību. Viņu radniecība ir tikai baltu tautu substrātā, kurš, kā to atzīst pat vislielākie slavofili, rusofili (rosofili), ir saglabājis daudzviet tikai kādi 10%, ja to tā vispār var izteikt skaitļos. Ģermāņu valodas arī ir radušās uz baltu valodu bāzes. Tikai dažus piemērus: *adder* -vai, *werts*-cienīgs, *vērts*, *penningas*-nauda, *ais*-gaiss, *do*- tu, *ja* -jā, bet par to runāsim rakstā „Baltu tautu ģermanizācija”. Itālijas teritorijā dzīvojošās tautas un itāļu valodu saime ir radusies uz baltu-āriešu tautu substrāta un viņu valodu bāzes – galvenokārt etrusku, umbru, osku (oskānu, dažkārt sauc par umbrosku), seno latīņu (no *Latium apvidus*) un falisku valodām. Kā jau rakstīju, tad latīņu valoda tika speciāli konstruēta uz šo baltu valodu bāzes, kā iekarošanas un kolonizācijas ierocis. Par alfabēta pamatu „konstruktori” paņēma galvenokārt umbru-osku valodu saimes alfabētu un zināmā mērā arī grieķu alfabētu. To, kā uz baltu valodas substrāta radās grieķu valoda, esmu aprakstījis citā darbā: „Baltu tautu hellenizācija” un „Dienvidu baltu tautu (pelasgu un c.) šemitizācija”. Apskatīsim tikai vienu piemēru: latviešu vārds – *tauta*, prūšu- *tauto*, lietuviešu – *tauto*, senā īru (eīru) – *tuath*, **osku** – *touto*. Osku valodā turklāt *touto* nozīmēja - tauta kā organizēts ļaužu pulks noteiktā teritorijā, nevis vispārīgs jēdziens kā hristiešiem (skat. rakstu „Kas ir nacionālisms?”, Zintnieks Nr.410). *Starp citu, lai arī robežas ir izmainītas, daudzi baltu tautu pēcteči Apenīnu pussalā saucas tāpat kā pirms 3000 gadiem un ir saglabājuši savu seno zemju nosaukumus: osku zemi mūsdienā itāļi sauc par Toskānu (T-oskānu), umbru zemi vēl aizvien sauc par Umbriju, sīkuļu un sikānu zemi par Sicīliju, venetu - par Veneto, ar centru Venēcijā, ligūru - par Ligūriju, utt. (tuvāk rakstā „Baltu tautu romanizācija un latinizācija”).*

Valsts un valsts forma.

Jāsaprot, ka jēdziens „valsts” šodienas izpratnē ir moderns jēdziens. Tauta pati sevi pārvaldīja. Latviešiem bija visīstākā tautvaldība, kādu to saprot mūsdienu modernajā zinātnē. Augstākā vara piederēja tautai. Protams, toreiz viņi nepazīna moderno franču jēdzienu „suverenitāte”, bet tieši tajos laikos mēs varam runāt par „TAUTAS SUVERENITĀTI”. Jēdzienu „valsts” šajā darbā es pielietuju ļoti nosacīti. Vēl salīdzinoši nesenā pagātnē katra baltu tauta dzīvoja savā zemē un valstu kā tādu vispār nebija, bet Pasaules vēsture attīstījās tā, ka daudzām tautām izdzīvošanas nolūkos nācās izveidot savu valsti. Sava valsts vai kāda cita pašizdzīvošanas politiski tiesiskā forma ir katras tautas dabiskās pašnoteikšanās tiesības. Valsts nav obligāts nosacījums, lai tauta varētu zelt un plaukt, bet tajos laikos, kad sākās svešzemnieku ekspansijas, un arī pašreizējās Pasaules civilizācijas (ne)attīstības pakāpē valsts ir nepieciešams nosacījums tautas izdzīvošanai. Ja Aizvēstures laikos valstiska pārvaldes forma nebija vajadzīga un nebija jau arī tādu ārējo ienaidnieku, tad, līdz ar ekspansiju sākumu, mūsu senči sāka organizēt valstis un celt cietokšņus. Līdzās šīm nosacītajām valstīm, jāizdala reti apdzīvotas teritorijas - plaši apdzīvotības areāli, kuri tomēr netika saorganizēti valstīs, un tiem esmu atstājis nosaukumu „Zemes”. Bet vēlreiz atkārtoju, ka aizvēstures laikos valstu nebija, bet bija gan radniecīgu tautu zemju konfederācijas. No šodienas viedokļa skatoties, Zemes pēc savas būtības bija tā pati valsts, bet, teiksim, bez daudzām valstiskām funkcijām. Šodienas izpratnē Zeme ir politiska, kulturāla, saimnieciska teritoriāli administratīva vienība, kā, piemēram, Zemgale vai Sēlija. Daudzas Māravas tautu zemes, sava retā apdzīvojuma dēļ, neieguva mūsdienām līdzīgu valstisku veidojumu. Piemēram, Māravas (Māras gala) baltu tauta golāni apdzīvoja Ziemeļurālu zemi un arī Pie-Obas zemi, bet pie Baltās jūras dzīvoja Māravas tauta piemari (pie-mari), kurus russkiju valodā sāka saukt par pomoriem (po-mori). Kad vikings iekaroja piemarus, tur it kā „no gaisa” uzradās ļoti bagāta valsts - Biarmijas valsts, bet faktiski viņi vienkārši iekaroja Māravas Piemaru zemi, kura sevi nebija nodefinējusi par valsti.

Daži autori raksta, ka baltu valstīm bijis militārvalstisks organisms – valsts sastāvējusi no karadraudzēm. Šīs karadraudzes to vadoņiem jeb kungiem esot izdevies apvienot vairākās ciltīs. Šim apgalvojumam es nekādi nevaru piekrist. Baltu tautas politiski organizatoriskā forma nesastāvēja no karadraudzēm, kā tas bija jauntapušiem sklavinīem (slāviem). Bijušos Romas impērijas militāros vergus saorganizēja baltu-āriešu tautu iekarošanai. Šīs militāro vergu karadraudzes savu iekarošanu iesāka ļoti mērķtiecīgi. Nedrīkst militāro laupītājtautu un sklavinu karadraudžu domāšanas un dzīves veidu pārnest uz baltu dzīves veidu. Otrs apgalvojums: baltu valstīs bijuši karaļi jeb ķēniņi, un šo militāri-valstisko organismu hronisti dēvēja par karaļvalsti. Jā, viņi tā dēvēja, un tas izrietēja no viņu pašu valsts uzbūves izpratnes un pasauluzskata, turklāt, lai kļūtu par karaļi, bija jāklūst vispirms par hristieti un jāsaņem Virsgana svētība – atļauja. Ja viņiem bija ķēniņi, tad tos meklēja arī pie baltiem, bet tur to nebija. Starp citu, vārds „karalis” nāk no franku (hibrīdais demoss) valdnieka Kārļa Lielā vārda – „*Carl*”. Pirms viņa valdniekus par karaļiem nesauca un kronis (senbaltiem *crom*-aplis, lat. *corona* – vainags), ko valkā karaļi, nāk no seno izraēļu Dana cilts, kuriem kronis ir viens no viņu cilts simboliem. Baltiem aplis nozīmēja labiešu vienlīdzību lietu izlemšanā (labieši sapulcēs sēdēja aplī), bet iekarotāji šo apli

simboliski uzlika sev galvā kā kroni un bieži vien iekarotās tautas nosaukumu pievienoja savam cariskajam/karaliskajam vārdam. Baltu pārvaldes sistēmu ļoti labi demonstrē Žemaitijas (zemju/zemgaļu un kuršu kopvalsts) pārvaldes sistēma. Sākoties kādam militāram konfliktam, tika izraudzīts kara-vadonis. Neviens par ģenerāli uz mūžu netika ievēlēts, kariņam beidzoties bija jāiet atkal zemi art. Baltu tautas nevadīja monarhs no augšas – tās bija pašorganizējošas un pašnoteicošas. Valdnieki bija, bet tie bija iecelti un tikpat viegli varēja tikt atsaukti. To labi nodemonstrēja no pelasgiem pārņemtā grieķu izbalsošanas sistēma ar poda lauskām, kad valdniekam pavisam viegli varēja iedot „vilka pasi”. Jāsaka, ka visi šie karaļnamu vēstures hronisti bija pasūtījuma hronisti, kuru uzdevums bija slavas lauru lapām izdaiļot vienu vai otru slepkavu un slepkavību, pat genocīdu, bet īstenībā tās bija sapuvušas lozberlapas, ar kurām viņi kaisīja masu slepkavu celiņus. Lielākā daļa no šīm hronikām ir vēlākos laikos atkal un atkal pārrakstītas pēc atbilstošā pasūtītāja merkantilām vai ideoloģiskām iegribām, tas ir, tāpat kā pēc pasūtījuma tika „ražoti” diženi ciltskoki jaunapušiem „aristokrātiem” un „reptiloīdu zilasiņu aristokrātiem”. Lielākā daļa seno hroniku ir patiesās vēstures viltojumi.

Akadēmiskie pasūtījuma vēsturnieki, ar retiem izņēmumiem, saprotamu iemeslu pēc noliedz senlatviešu valstu pastāvēšanu. Protams, valsts saturs un funkcijas ir ļoti izmainījušās un toreizējā valsts nav analogs mūsdienu represīvai valstij, kādas, piemēram, ir šodienas Eiropas Savienoto Valstu pavalstis (provinces). Mūsdienu Latvija (2014.g.) ir demokrātiski represīva valsts, kura balstās uz savu pavalstnieku fiskālo aplaupīšanu, varmācīgu likumdošanu un sodu sistēmu. Daži autori atzīst, ka senlatviešiem ir bijušas valstiņas, citi saka - valstiski veidojumi, utt. No politiskās ģeogrāfijas un ģeopolitikas viedokļa vienā un tajā pašā teritorijā ir pastāvējušas dažādas valstiskās organizācijas formas. Atbilstoši situācijai, izmainījās arī to funkcijas. Teiksim, parādoties agresoriem (vikingi ar līviem, krustnešiem-hristiešiem), radās nepieciešamība izstrādāt aizsardzības sistēmu, gar robežām tika uzceltas cietokšņu ķēdes. Rodoties vēl lielākiem agresijas draudiem, pat svētkalnus pārvērta par cietokšņiem (ap 9.-10.gs), pils-sētas un ciematus pārvērta par nocietinātiem ciematiem un pilsētām. Mans uzskats ir pretējs pasūtījuma vēsturnieku uzskatam, ka valstis vai cietokšņkalni radās tikai civilizācijas attīstības rezultātā. Senlatviešiem bija pils-kalni jeb, pareizāk sakot, sabiedriskās kopceltnes, kuras bieži vien bija uzceltas paceltās vietās, bet tās bija bez militārām aizsardzības funkcijām, jo nebija jau uzbrucēju, izņemot kādu mežakuili vai izsalkušu vilku baru bargā ziemas laikā. Šobrīd nepareizi par pilskalniem tiek saukti gan cietokšņi, gan pils-kalni ar sabiedrisko celtni uz tā, gan svētkalni (Dieva, Pērkona, Zalkšu, Raganas). Tajos laikos senlatviešu tautas bija cieši saistītas un nemaz nedzīvoja izolētībā. Par to liecina milzums atrasto artefaktu un attīstītā, teritoriāli plašā tirdzniecība ar mītavām (no Baltijas un Baltās jūras un Urāliem ziemeļos līdz Melnai jūrai un Vidusjūrai dienvidos). Dzintara ceļu tīkls pārklāja Eiropu un pat Priekšāziju. Pirmais, ko vikingi-roši (rusi) gribēja iekarot un arīdzan iekaroja, bija viens no Dzintara ceļiem, kuru vēlāk nosauca par „grieķu-varjagu” (arī citos vārdos) ceļu. Pirmais, ko vikingi izdarīja, lai varētu kontrolēt transporta plūsmas - viņi iekaroja laivu pārvilkšanas vietas un uzcēla tur savus cietokšņus vai citas aizsardzības būves. Cietokšņi viņiem noderēja arī kur paslēpt nolaupītās baltu zeltenes,

vīriešus un citus salaupītos labumus. Sākotnējā periodā pa dienu viņi parasti tirgojās, bet pa nakti laupīja, vēlākos laikos šīs vietas nodereja kā atbalsta punkti baltu zemju iekarošanai, bet 9.-10.gs. - jau kā varmācīgās hristianizēšanas cietokšņi ar hristiešu baznīcām un sinagogām cietokšņu iekšpusē (Rietumeiropā un Centrāleiropā līdz 4.gs. tikai sinagogas, bet, līdz ar hristietības pieņemšanu, 4.gs. lielākai daļai sinagogu uz jumta „uzstutēja” hristiešu „nāves krustu” un tās pārvērta par kapsētām - baznīcās sāka apglabāt mirušos, ko sinagogās nedarīja).

Baltu tautu valstiski administratīvā uzbūve – konfederācijas

Senajām baltu-āriešu tautām, kuras izveidoja latviešu tautu (lietojot mūsdienu terminoloģiju), nebija viena centralizēta valsts (ar atsevišķiem izņēmumiem dienvidu āriešu tautām), bet tās sastāvēja no daudzām pavalstīm, kuras tad arī veidoja ciešākas vai brīvākas sava veida konfederācijas. Piemēram, jau pieminētajiem prūšiem, galindiem, ziemeļu jatvingiem bija izteikta, var teikt, klasiska konfederācija no 12 pavalstīm. Jau mazāk saistītas konfederācijas bija kuršiem, sēļiem un zemgaļiem. Visbrīvāk dzīvoja latī. Nevar teikt, ka viņiem nebija savas valstu un zemju savienības, bet viņi bija salīdzinoši liela tauta un aizņēma milzu teritoriju, kurā bija gan centralizētākas zemes, gan reti apdzīvotas autonomas teritorijas, kuras es saucu par *Zemēm*. Latīem, piemēram, bija sava konfederatīva valsts ar Pliskavas, Skaistkalnes, Sebežas un citām pavalstīm, kā arī plašas *Zemes (ne tik valstiski centralizētas)*, kā Valdaja, Ladas (Lādogas) latu (latgaļu) zemes (tuvāk tālāk tekstā). Varam teikt, ka latīem konfederācijas lieta bija ļoti nosacīta, un tā bija vairāk praktiski funkcionāla, nevis politiski administratīva sistēma. Viņi bija saistīti ar garīgiem un saimnieciskiem sakariem. Dažkārt vairākas konfederācijas veidoja augstāku virskonfederāciju. Labs piemērs ir garīgie un izglītības centri, kuri vadīja vairāku konfederāciju garīgo dzīvi. Jūdeo-Hristiešu baznīca faktiski šo principu pārņēma un pārvērta par hierarhisku funkcionāli-teritoriālu varas struktūru. Cits labs piemērs ir atkal Žemaitija, kura izveidojās no atsevišķām kuršu un zemju (zemgaļu) valstiņām, un viņi, arīdzan, kopīgi pārvaldīja šo konfederatīvo valsti. Lietuvas kunigaite sākotnēji arī bija ļoti konfederatīva valsts, kura sastāvēja no sēļu, zemgaļu, leišu, jatvingu valstiņām, tikai vēlākos laikos tā „centralizējās”. Dažkārt atsevišķā konfederācijas valstī bija vēl sava iekšēja pavalstu sistēma - konfederācija konfederācijas iekšienē. Robežu starp valsti un pavalsti bija grūti noteikt, jo dažkārt tās kļuva patstāvīgākas, tad atkal atkarīgākas. Labs piemērs ir Lielvārde vai Aizkraukle, vai arī Koknese, kuras kādu laiku pabija patstāvīgākas, pēc tam atkal konfederatīvi saistītākas valstis. Katra valsts (pavalsts) tālāk iedalījās pilsnovados.

Visas tautas dzīvoja pēc senlatviešu ļaužu tikuma „līdzīgs līdzīgos” – saderīgi un draudzīgi, par ko liecina arī fakts, ka starp valstīm un pavalstīm neeksistēja nekādas aizsardzības militāras sistēmas, bet pastāvēja ciešas garīgās un saimnieciskās saites.

Pārvalde

Baltiem nebija karaļu, monarhu, ķeizaru, ķēniņu šodienas nozīmē, bet bija sava tautas inteliģence, kuru sauca par "labiešiem" (nookrāti un meritokrāti, jeb latviešu valodā: vaideloši, burtnieki, prātnieki, zintnieki, dziednieki, laika veči, valdnieki utt.). Militāru briesmu gadījumā tika izvēlēts kara vadonis. Mantotās varas aristokrātijas institūciju ieviesa pre-šemitī līdz ar vergturu iekārtas rašanos Šumērā un Akadā - tas ir, tajos senajos laikos, kad viņi iekaroja pelasgiem radniecīgās baltu-āriešu tautas (ubaīdus un citas). Otrs verdzības centrs radās Ēģiptē, kur pirms tam baltu-āriešu tautas bija radījušas augsti attīstītu civilizāciju, viņus nomainīja melnie faraoni. Vēlāk radās hibrīdās tautas (demosi) ar saviem faraoniem, kuras ar laiku pārņēma šo baltu-āriešu tautu radīto augsto civilizāciju, kuru vēsturnieki-servilanti pasniedz kā Senās Ēģiptes civilizāciju (tuvāk rakstā „Baltu tautu jefetizācija un šemitizācija”).

Baltu tautām, kā jau iepriekš minēju, nebija raksturīga viena centralizēta valsts ar monarhu (karali) priekšgalā vai augšgalā, jo valsti pārvaldīja no tautas inteliģences izvēlēts Labiešu Saveds, kurā pamatā bija krīvi jeb vaideloši, druīdi, zintnieki, burtnieki un priesterienes: vaidelotes/ spīģanas/raganas. Vaideloši un Spīģanas sanāca uz savu Augstāko sapulci konfederācijas vai pat starpkonfederāciju līmenī, jo baltu priesteru institūcija strādāja tikai šādā konfederācijas vai pat tautu savienības - starpkonfederāciju līmenī (starp sēļiem - zemjiem/zemgaļiem – kuršiem – latiem (latgaļiem)-galindiem - jatvingiem utt.). No Labiešu Saveda idejas radās parlamenta institūcija izkropļotā veidā. Tas, ka islandieši lepojas ar pirmo parlamentu Pasaulē, nav pareizi, baltu tautām tāds pastāvēja jau tūkstošiem gadu (bet ne kā šodienas parlaments, bet kā Tautas sapulce). Mūsdienu parlamenti radās jau ar citiem nolūkiem, kuros selekcionāri atlasīja „tautas kalpus” – īstenībā „kungu kalpus”. Baltu tautām bija patiesa tautvaldība ar saviem nookrātiem (prātniekiem) un meritokrātiem (vadoņiem, vadītājiem) virsvadībā. Piemēram, latgaļiem bija sava, lai arī irdena, valstu (pavalstu) konfederācija, kuršiem sava, bet jau centralizētāka, sēļiem sava un zemjiem (zemgaļiem/ziemgaļiem) sava. Kā konkrētu piemēru minēšu Kursu, kura sastāvēja no Bandavas, Ceklis, Duvzares, Lamatas, Megavas, Piemares, Pilsāts, Skrundas, Vanemas, Ventavas un Skalves. Pēdējā bija samērā neatkarīga skalvju valsts, kuru dažkārt pieskaita pie prūšu zemēm, dažkārt pie kuršu, bet fakts ir tas, ka skalvji piederēja pie prūšu-kuršu subetnosa jeb apakšgrupas. Kopā šīs pavalstis veidoja Kursas konfederāciju. Ļoti klasiska (no mūsdienu viedokļa) bija arī senās Prūsijas valstu konfederācija, kura krustnešu-hristiešu iebrukuma laikā sastāvēja no vairākām prūšu un citu baltu tautu valstīm (pavalstīm). Tās sastāvēja lielu teritoriju aizņēma prūšu valstis: Bārta, Kulma, Lubava, Nadruva (na-Druva), Natanga („na”-Tanga), Pamede („pa” jeb „pie” Mede jeb Pomezānija „po”-Meza), Pagude jeb Pogežānija („pa”-Gude jeb „po”-Gēza). Starp citu, ir saglabājies Gudu anklāvs Rietumkursā - Gudenieku pagasts, kurā dzīvo gudenieki (lepna tauta un savu zemi svešzemniekiem neizpārdod). Kā nākamās pavalstis no konfederācijas jāmin - Semba, Sasna, Vārme (atbēgušie prūši - vārmieši bija izveidojuši nelielu anklāvu Latvijā). Senprūšu konfederācijā ietilpa arī citu baltu tautu valstis: galindu Galinda jeb Galindija, sembru un kuršu Rietumu Piemare (Po-mare, Pomerānija), kura sniedzās līdz pat Jitlandes pussalai, to ieskaitot, sembru Kulme, nosacīti skalvju zeme –Skalve un jatvingu jeb jotviešu Jatvingija (dažkārt saukta

Jotuve). Pēdējā gan bija, ja tā varētu teikt, lielvalsts pati par sevi, kuru hristiešu okupanti saplosīja gabalos, bet līdzīgi viņi plosīja visas baltu tautas, tikai no jatvingiem praktiski saglabājušās dažas liecības un leģendas par viņu varonīgo cīņu pret hristiešiem.

Es negribu uzburt kādu ideālistisku ainu, bet pasūtījuma vēsturnieki daudz apraksta muļķības par leišu uzbrukumiem zemgaļiem, vai kuršu - zemgaļiem vai latgaļiem, utt., tie visi ir pasūtījuma raksti, ar kuriem apmelo mūsu senčus un speciāli izkropļo mūsu vēsturisko tautisko apziņu. Klasisks paraugs vēsturiskiem meliem un meliem par vēsturi ir pats Cēzars, kurš baltu-āriešu tautu gallus apraksta kā mežoņus, jo viņam vajadzēja gallu zelta raktuves, kuras tur bija pāri par 400, galliem bija arī fantastisks ceļu tīkls, pa kuru viņi pārvietojās ar saviem „Ferrari”, tas ir - kaujas ratiem. Galliem bija augsti attīstīta valsts, kuru Cēzara leģionāri iekaroja. Balti bija sasnieguši augstāku civilizācijas pakāpi kā romieši, baltu tiesību sistēma bija daudz humānāka – „civilizētāka” kā romiešu. Jā, tad, kad hristiešu okupanti jau bija iekarojuši atsevišķas baltu tautu zemes, tad viņi vienas vai otras tautas kareivjus - kara gūstekņus, varmācīgi paņēma savā karaspēkā un, lai viņi labi kalpotu, tad pagrabā vēl kā ķīlniekus ieslēdza viņu sievas, bērnus un vecākus (piemēram, Jersikas valdniekam). *Piemēram, sagūstītos litvinus, iekļaujot viņus bandītu atamana Jermaka karaspēkā, russkiju cars Šimeons (Ivans IV Bargais) izmantoja Sibīrijas iekarošanai un vietējo tautu iznīcināšanai.*

Jāņem vērā, ka attiecības, teiksim, starp latgaļiem un sēļiem vai kuršiem un zemgaļiem bija ļoti draudzīgas un, kā jau rakstīju, tad daudzas svētvietas, dzīvotnes un mītavas (tirdzniecības vietas) bija kopīgas. Viņi dzīvoja pēc baltu tikumiem, nevis laupītājtautu likumiem. Kā jau augstāk minēju, starpība starp valsti un pavalsti bija ļoti nosacīta. Katra valsts (pavalsts) tālāk iedalījās *Pilsnovados*, turklāt pati pils bija sabiedriska celtnē, nevis kāda valdnieka sēdekļis. Pils-sēta jau aptvēra gan sabiedrisko pili (celtni), gan amatniecības ēkas, gan mītavas būves, un veidojās nelielas pilsētas mūsdienu izpratnē. Baltu tautām šīs pils-sētas kalpoja tikai kā sabiedriskie, mītavu (tirdzniecības) un amatniecības centri. Latvieši un viņu senči jau tūkstošiem gadu ir dzīvojuši viensētās vai nedaudzu saimju dzīvotnēs - ciematos. Viensētas un ciemati veidoja kompaktākus vai izkliedētākus ciemus – skrajciemus un apciemus, bet kā organizatoriska un teritoriāla vienība pastāvēja ciemsētas. Tuvāk par šo tēmu varat lasīt manās grāmatās: „Apdzīvoto vietu ainavu ģeogrāfija” un „Lietišķā apdzīvoto vietu ainavu ģeogrāfija”. Latviešu galvenā dzīvotne bija lauksēta ar savu saimi. Ražošanas centri atradās izejvielu tuvumā. Dzīvoja arī pilsētās, bet tās bija mazas - varēja būt no dažiem desmitiem līdz dažiem tūkstošiem iedzīvotāju. Ja Kambodžas Angkorā 12.gs. dzīvoja viens miljons iedzīvotāju, tad baltu lielpilsēta tajā pašā laikā jau bija ar 10 000 iedzīvotājiem. Pils-sētās senlatvieši praktiski nedzīvoja, nevis tāpēc, ka neprastu uzbūvēt, bet tāpēc, ka tās bija un ir nedabiska dzīvotne. Latvieši paši dzīvoja ekoloģiski tīrās koka mājās, bet lopus turēja pārsvarā mūra ēkās. Mājlopi tika sevišķi uzraudzīti un kopti, tos visās svētēs izpušķoja tāpat kā sētu un istabas.

Baltu-āriešu tautām raksturīga bija tautvaldība, turpretim mums radniecīgām āriešu tautām Dienvideiropā jefetu un šemītu ietekmē bija jau izteiktāks valdnieku institūts, piemēram, hetiem,

frīgiešiem, trāķiešiem (rūtiem), kaut gan arī tas ”oficiālajā” vēsturē ir stipri pārspīlēts un samelots, jo bez Labiešu Saveda arī viņš (valdnieks) neko daudz nevarēja izlemt un uzsākt. Labiešu Savedā viņi strīdējās par sociālām garantijām, par pabalstu izmēriem atraitnēm – valdnieks pat to nevarēja izlemt. Parlamentu ar Labiešu Savedu pat grūti salīdzināt. **Mūsdienu parlaments ir oligarhu kalpu (ne jau tautas kalpu!), manipulētās vēlēšanās, ar vairatas palīdzību uzurpēta varas struktūra pār tautu un tai piederošo valsti.** Mūsdienu parlaments ir tautas viltus-pārstāvniecība. Rezultātā valsts ar savām pārvaldes institūcijām ir atsvešināta no tautas un atsvešināta valsts vara karo ar savu tautu, kā tagad, piemēram, Latvijā ir pieteikts karš tautai ar naudu - caur nodokļiem, sodiem un prātam grūti aptveramu likumu sistēmu. Šodienas varas struktūrā cilvēki ir valsts un oligarhu vergi, bet senlatviešiem un citām baltu tautām pati tauta bija varas nesēja. Baltu tautas senatnē bija sasniegušas ārkārtīgi augstu kultūras un garīgās dzīves pakāpi. Lai pieminam vien daudzveidīgo rakstību: mezglu, cilpu, burtu, ķīļraksta, hieroglifu, rūnu un dažādu simbolu. Latviešu laikritis (kalendārs) bija mūžīgs (sk. manu rakstu „Latviešu laikritis” (Zintnieks Nr.372.-379.) ar apakšnosaukumu „Kalendāra aizkulises”). Balti pārvaldīja arī garīgās informācijas pārraides mākslu, kuru šobrīd pieprot vairs tikai retais ekstrasens. Fantastiski bija attīstīta rotkaļu māksla. Balti dzīvoja pēc Dieva un Dabas likumiem, pēc Dieva padoma, kurš balstījās pieredzē un tradīcijās, ar taisnīgu sociālo iekārtu, un senajiem baltiem nebija vergu.

Pirmajā gadu tūkstoši mūsu ērā, it sevišķi pirms viduslaikiem, Eiropas civilizācijas centrs atradās starp Baltijas jūru un Melno jūru. Mēs varam novilkt kā asi, kā joslu no Baltijas jūras līdz Melnai jūrai. Tas tad arī bija augstākās civilizācijas areāls. No dienvidrietumiem sākās baltu sklavizācija, kura pārauga hristianizācijā. Jāsaka, ka faktiski sklavizāciju izmantoja hristianizācijas nolūkiem, bet no austrumiem sākās baltu tautu ugrizācija, kura vēlāk izvērsās rusizācijā un arī hristianizācijā. Sākoties drūmajiem viduslaikiem, civilizācijas centrs Eiropā no šīs Baltijas-Melnās jūras ass pārbīdījās uz Centrālo Eiropu, kuru nosacīti varam iezīmēt no Baltijas jūras rietumdaļas, caur Bohēmiju (Čehiju) līdz Adrijas jūrai. Jāsaka, ka šajā laikā slavenā Rietumeiropa vēl aizvien bija atpalicis „kaktis” – province, lai arī kā pasūtījuma vēsturnieki-servilanti to gadsimtiem ilgi ir mēģinājuši slavināt un spodrināt. Atcerēsimies, ka Prāga, un nevis Roma, Parīze, Londona vai Berlīne tiek saukta par Pilsētu Māti, kaut gan jāsaka, ka sākotnēji tā, tāpat kā Rīga, radās kā vergu tirgotava.

Senvalstis un mūsdienu Latvijas Zemes. Šodienas Latvijas teritorijas robežas neatbilst mūsu pamattautu apdzīvotības teritoriālajām robežām. Lai nodalītu pamattautu senvalstis no šodienas Latvijas Zemēm, esmu izmantojis to divējādos nosaukumus, proti: senā **Kursa** un šodienas **Kurzeme** (varētu jau arī saukt Kuršu-gals), senā **Sēla** un šodienas **Sēlija** (Sēļu-gals, Sēļ-zeme), senā **Latava** (mans priekšlikums tā saukt visu seno latgaļu apdzīvotības areālu) un šodienas **Latgale** (Latu-gals, Loti-gols), senā **Zemava** jeb Zema (lietuviski *Ž(i)ema*) un šodienas **Zemgale** jeb Zemgalija, dažkārt saukta Ziemgale (lietuv. *Žiemgale*), jeb Zemju/Ziemju-gals.

Starp citu, mākslīgi radītajā senslāvu valodā žemaišus sauc arī par žmūdiem, bet latīniski Zemgali sauca par *Semigallorum*, vāciski par *Semgalliae/Semgallia*.

„**Gals**” bija un ir teritoriāls apzīmējums (dažām baltu tautām – *konec*)., tā vietā var arī teikt „zeme”, piemēram, zemju (ziemju) gals – Zemgale/Ziemgale(s), latu (lotu) gals – Latgale jeb Lotigola(s), sēļiem – Sēļgale (s), kuršiem - Kuršgale(s), bet varētu arī saukt Z(ie)emzeme, Latzeme, Sēļzeme, Kurzeme. Bet jāņem vērā, ka **Gals** bija arī teritoriāls jēdziens mazākiem zemes nostūriem, kuros dzīvoja lati, kurši vai kāda cita tauta. Arī šodien mēs lietojam šo nosaukumu „gals”, piemēram, Gudenieku pagasta Basu gals, kuram arī ir jābūt savām pašnoteikšanās tiesībām (tas nav kaut kāds pamests vai aizmirsts nostūris). Starp citu, senlatviešiem centralizācija nepastāvēja, visa zeme bija puslīdz vienmērīgi apdzīvota, ņemot vērā dabisko ģeogrāfisko ainavu un upju baseinu principu. Tagadējās Latvijas teritorijā nekur nav pirmmežu, visa Latvijas teritorija ir bijusi kādreiz lauksaimnieciski apstrādāta (kā tīrumi). Tas nenozīmē, ka visa zeme bija vieni zemkopju lauki, pastāvēja lauku apstrādes sistēma, atmatas un speciāli veidotas ataugas.

Pamattautas Latvijas teritorijā, tātad, bija un ir - kurši, lati, sēļi, zemji (ziemji, lietuviski – žiemji). Uz šo četru tautu bāzes etnoģenētiski izveidojās latviešu tauta. Brālīgās, asinsradniecīgās dienvidpuses kaimiņtautas bija: leiši jeb lejieši, jatvingi (it sevišķi ziemeļjatvingi jeb sudāvi), galindi, prūši, skalvji. Arī viņi zināmā mērā ir ieplūduši latviešos. Leiši ir tikai viena no substrāta pamattautām, uz kuru bāzes izveidojās lietuviešu tauta, pārējās bija – sēļi, kurši, zemji, jatvingi, prūši, skalvji, un galindi (tuvāk rakstā „Ieskats Lietuvā. Kas ir lietuvietis?”). Citas brālīgās tautas dzīvoja uz ziemeļiem un austrumiem no Lielās Latavas un tās bija Māras tautu saimes (cāmu, golānu, māru, muromu un c.) valstis un zemes, kuras nosauca par Māravu. Bet uz dienvidaustrumiem dzīvoja radniecīgā Burta tautu saimes valstis un zemes, kuras es nosauca par Burtavu (burtus nevajadzētu jaukt ar vēlākiem burtasiem, kuri jau uz baltu substrāta bija kļuvuši par hibrīdo **demosu**).

Šie augstāk minētie nosaukumi: **Kursa, Sēla, Latava, Zemava (Ziemava)**, protams, ir nosacīti nosaukumi, un es nepretendēju uz jaunu valstu nosaukumiem, bet tie mums ļaus vieglāk atšķirt **Senvalstis no šodienas Zemēm**. Šāds iedalījums arī labāk parādīs tos katastrofālos apmērus, kādos notikusi mūsu pamattautu teritoriālā apgrauzīšana. Pēc senlatviešu Zelta brīves laikiem nāca okupācijas un kolonizācijas laiks gadsimtu garumā, kurš atkal turpinās mūsdienās. Pieminēšu tikai vienu piemēru, kurš analogi attiecas uz visu pārējo Latvijas teritoriju, proti, kā hristiešu okupanti sadalīja Zemgali 1254.gadā. Dalītāji: Rīgas arhibīskaps Alberts II un Vācu ordeņa lielmestra vietnieks Eberhards no Zainas jeb Sainas Eberhards (viņi dalīja arī Kursu). Romas pāvests esot viņiem dāvinājis Zemgali (fantastika!) un viņi abi **loterijas veidā** sadalījuši Zemgali trīs daļās. Arhibīskapam Silene un Žagare, domkapitulam Dobene un Spārnene, Vācu ordenim - Tērvete un Dobeļe. Iebruka, sadalīja un uzlika nodokļos maksāt desmito tiesu. Šodienas valdība un parlaments ne vien aizmirsa šo okupācijas nodokli noņemt, bet to vēl daudzkārvoja.

Kurši (saukti arī **kūri**) un **Senā Kursā**. Kuršu apdzīvotības areāls (pēc neatkarīgo vēsturnieku Māra Lindes un Olģerta Ziļicka pētījumiem) atradās no Igaunijas salām (tās ieskaitot) līdz pat Jitlandes pussalai un pat Frīzu salas ieskaitot (daži autori uzskata, ka līdz Elbas ietekai Baltijas jūrā), kur tie dzīvoja pamīšus ar prūšiem, kuri bija izveidojuši savu konfederāciju. Aiz prūšu zemēm - aiz Karalaučiem (tagadējās Rossijas Kaļiņingradas apgabals) dzīvoja Piemāres (Pomerānijas) kurši (nesajaukt ar Piemāres kuršiem mūsdienu Kurzemē). Pomerānija bija plaša valsts Senprūsas konfederācijas sastāvā, kura pati sastāvēja no atšķirīgiem apvidiem, tajā vienkopus dzīvoja gan kurši, gan prūši, gan sembri, gan svidri, un varbūt tas arī noteica iekšējās atšķirības. Es domāju, ka Pomerānijas (Piemāres) kuršu substrāta slavizācijas rezultātā varētu būt radusies arī kašubu tauta (pagaidām mana hipotēze), savukārt vienreizējā frīzu tauta, pēc manām domām, ir vienkārši šemitizēti kurši. Mūsdienu Kurzeme ir tāds vidusdaļas izgriezums no senās Kursas. Divas ļoti tuvās un radniecīgās tautas - kurši un prūši, apdzīvoja visu Baltijas jūras dienvidu piekrasti, izņemot Rīgas jūras līča (toreiz, protams, tas tā nesaucās) dienvidu un austrumu pusi, kur saimniekoja zemgaļi (zemji). Tagadējās Igaunijas teritorijā (izņemot kuršu apdzīvoto Monzundes arhipelāgu) pamatā dzīvoja latgaļi jeb lati, bet Somu jūras līča dienvidu piekrastē vismaz vietumis dzīvoja arī kurši, par ko liecina toponīmi – Kuršu-gala pussala ar tuvumā esošām dzīvotnēm - Logi, Garkakle, Mežnieki un c. (tos es atradu tagadējās Rossijas Ļeņingradas apgabalā, Kingisepa rajonā). Savukārt ziemeļu piekrastē (tagadējā Somijā) un Karēlijā saimniekoja baltu tauta – cāmi (pēc O. Ziļicka pētījumiem, kuri savukārt balstās uz russkiju arheologu, kā N.I.Gurinas, G.F.Debeca u.c. pētījumiem), Baltijas jūras ziemeļu piekrastē (tagadējā Zviedrijā, Dānija) dzīvoja baltu-āriešu tauta **svidri**. Tas, ka kurši un prūši, kā arī kurši un latgaļi dzīvoja pamīšus, bija pavisam normāla parādība tik radniecīgām tautām. Senās Kursas ziemeļu robežu pagaidām novilkēt varam tikai ļoti nosacīti, jo arheoloģiskie materiāli par šīm teritorijām aizvien tiek slēpti vai speciāli pilnīgi ačgārnī iztulkoti, bet ļoti daudzi ir arī speciāli iznīcināti.

Kuršu valstis tagadējā Latvijas teritorijā

Vanema jeb **Vanemane** (dažkārt Miera Kursā) bija liela valsts, kura praktiski aizņēma Ziemeļkurzemes lielāko daļu un Abavas senieleju. **Ventava** aizņēma Ventas lejteces baseina teritoriju, **Bandava** atradās Kurzemes centrālā daļā, Latvijas daļas **Piemare** – kā jau pats nosaukums liecina, atradās pie jūras (*mare* – jūra senbaltu val.), un Piemāres kurši apdzīvoja piekrasti, Sakas baseinu un Bārtas labā krasta teritoriju. Neaizmirsīsim, ka **Rietumu Piemare** (latv. Piejūra jeb Jūrmala) atrodas tagadējās Vācijas un Polijas teritorijā (tagad nosaukta par Pomerāniju). Lielu teritoriju aizņēma arī kuršu **Skrundas** valsts, bet lielā pils-sēta, vēlākais cietoksnis Skrundā kontrolēja visu ūdensceļu pa Ventu.

Kuršu valstis, kas daļēji ietilpst tagadējā Latvijas teritorijā

Duvzare arī bija piekrastes valsts, un Duvzares kurši apdzīvoja Sventājas upes un Popes ezera baseina teritoriju. **Ceklis** bija jau teritoriāli lielāka valsts, kurā dzīvoja gan kurši, gan lielā

skaitā arī zemji (zemgaļi). Tikai pati tās ziemeļdaļa, ap tagadējo Griezi, ietilpst Latvijas teritorijā, visa pārējā teritorija ietilpst tagadējās Lietuvas teritorijā. Tā bija viena no galvenajām valstīm, kura veidoja vēlāko Žemaitijas kunigaiti (Žemaitijas kunigaiti kopīgi dibināja kurši un zemji jeb zemgaļi).

Kuršu valstis un zemes ārpus tagadējās Latvijas teritorijas

Salīdzinoši neliela valstiņa bija **Megava**, tā aizņēma tagadējās Pa-Langas (Palangas) un Kretingas teritoriju. **Pilsāts** arī bija teritoriāli neliela valsts un atradās tagadējās Klaipēdas teritorijā. Pilsāta kurši apdzīvoja Mīnijas upes baseina teritoriju. Pēdējā šajā virtienē gar jūras krastu bija kuršu Lamata, kura atradās tagadējās Šilutes teritorijā un sniedzās līdz pat Nemunai, kuru jau kurši dalīja ar skalvjiem kā transporta artēriju (daži autori uzskata, ka Skalvju zeme neiesniedzās līdz Baltijas jūrai). Kuršu Pilsāts vēsturē kļuva par gardāko kumosu svešzemnieku karos. Kuri vien tik nav gribējuši un okupējuši šo augsti attīstīto kuršu valstiņu! Tur, kur tagad ir Klaipēda, okupanti iekārtoja savu pirmo stratēģisko cietoksni, no kura sākās uzbrukumi visai pārējai Kursas teritorijai.

Zemji (Ziemji) un Senā Zemava (Ziemava). Skatoties uz austrumiem, tālāk no Baltijas jūras, aiz kuršu zemēm dzīvoja zemji jeb, kā ierasts saukt - zemgaļi un žemaiši. Ģenētiski tā ir viena tauta, tikai vēsturiski sadalīta (pastāv gan viena hipotēze, ka žemaiši ir cita, arī varonīga, tauta, kas ieradies vēlākos laikos no dienvidaustrumu puses, bet pagaidām tā ir tikai hipotēze). Dienvidos viņu zemes sagāja kopā ar jatvingiem. Jatvingi mums ir ļoti tuva tauta un, rakstot darbu „Latviešu laikritis (kalendārs)”, es daudzviet balstījos tieši uz jatvingu paražām. *Runājot par jatvingiem, ir jāņem vērā, ka prūšu valodā viņus sauca par sudāviešiem, kas nozīmēja - purvu ļaudis, bet faktiski par sudāviešiem jāsauc tikai ziemeļrietumu jatvingus. Jaunvārds ir **dainuvi** – tas ir mūsdienu lietuviešu nosaukums dzūkiešiem, kuri arī bija jatvingu izcelsmes, bet runāja augštaišu dialektā (tuvāk par šo tēmu rakstā „Ieskats Lietuvā. Kas ir lietuvietis?”).* Zemavas (Ziemavas) pirmiedzīvotāji (pēc O.Ziļicka) bija baltu pirmtauta svidri (ap 11000. - 10000. g. p.m.ē.), kurus nomainīja sēļi, un pēc tam tikai ieradās zemji (zemgaļi). **Šodien no senās lielās Zemavas ir palikusi tikai tās vidus daļa:** Lielupes baseins (izņemot lejteci), **ar kuru mēs saprotam šodienas Zemgali**, un nelielas teritorijas tagadējās Kurzemes dienvidos - Priekules novads un daļēji Bārtas pagasts. Bārtas specifiku nosaka arī tur ieplūdušie jatvingi un prūši no Bārtas pavalsts. Senās Zemavas lielāko teritoriju aizņem šodienas Lietuvas Žemaitija, bet ziemeļu daļu - ap tagadējiem Saulkrastiem, Gaujas un Daugavas lejteci, ap 10.gs. okupēja vikings un kolonizēja līvi. Viens no vikingu barvežiem Rīgs (vēlāk dievišķots) ap 10.gs. Daugavas deltas attekā, kuru mēs tagad saucam par Sarkandaugavu (uz Rīgas centra pusi tā ir aizbērta), tagadējās esplanādes teritorijā uzbūvēja savu cietokšņkalnu (tagad norakts), kuru tad arī sauca par Rīga kalnu (latviski - Rīgas). Tur arī izvietojās okupantu karadraudze un tirgotāji, tur viņi arī izveidoja vergu tirgotavu, kurā tirgoja nolaupītās zemgalties un sēlietas (vīrieši bija daudz lētāki un viņus tirgot nebija tik izdevīgi). Vikingi cietokšņu apsardzei izmantoja līvu karadraudzes, kurām līdzī nāca līvu kolonisti. Pēdējie (līvu karadraudzes un kolonisti) ap 10.-

11.gs, apkaujot zemgaļus un kuršus, izveidoja pat savu valstiņu tīklu (Metsepole u.c.). Zemgaļiem atņēma visu Daugavas un Gaujas lejteci un lielas teritorijas gar jūras līci līdz pat Salacai, kur jau sākās latgaļu teritorijas (arī tās līvi iekaroja). Lai arī zemgaļi nebija tik spēcīga jūras braucēju tauta kā kurši, tomēr arī viņiem bija ievērojama flote ar spēcīgām ostām Daugavas Daugmalē, kā arī Lielupes Mežotnē un Babītē (pie zemju/zemgaļu pilskalna) pie tagadējā Varkaļu kanāla (jāņem vērā, ka līdz 1755.gadam Lielupe ietecēja Daugavā), bet par ostām jūras piekrastē un Gaujas lejtecē pagaidām nav datu. Kaut gan daudzi pasūtījuma vēsturnieki to noliedz, tomēr zemjiem pastāvēja sava veida garīgā, militārā, saimnieciskā konfederācija. Tieši daudzi ievērojami Garīgie centri atradās vienā vai otrā Zemgales pavalstī, turklāt šie centri bija zināmi pat Antīkajā Grieķijā un citās dienvidu zemēs.

Zemju (zemgaļu) valstis (pavalstis) tagadējā Latvijas teritorijā

Kā ļoti specifiska Zemavas (Ziemavas) teritorija ir jāizdala **Saulkalne** (nosacīts nosaukums). Tā ir novads starp tagadējo Ikšķiles un Salaspils teritoriju, kurā arī vēlākos laikos dzīvoja ķoniņi (tieši tāpat kā tagadējā Kuldīgas novadā) un labieši. Saulkalne senlatviešiem bija kā Vatikāns hristiešiem vai Meka musulmaņiem. Saulkalne bija baltu tautu Svētvidus, kurā dzīvoja zemgaļu, sēļu, latgaļu Vaideloši un Raganas (Spīģanas/Vaidelotes). Tagad šīs zemju (zemgaļu) teritorijas ir iekļautas Vidzemes sastāvā. Tieši tāpēc, ka tā bija baltu tautu svētvieta, vikingu un līvu iekarotāji tur uzcēla savu pirmo kolonistu ciemu "**ūks kūla**"- līvu valodā nozīmē „Pirmais ciems” (mūsdienās-**Ikšķile**), un sacēla virkni cietokšņu, kā jau okupanti, kuri baidījās no atriebes un padzīšanas. Zemji (zemgaļi) vairākkārt sacēlās pret vikingiem un līviem, jeb, kā tagad moderni saka, veda nacionālās atbrīvošanas karu pret okupantiem. Pēc vikingu-līvu okupācijas nāca hristiešu-krustnešu okupācija, kuri tur iecēla savu dzeguzes līgzdu – pirmo hristiešu baznīcu un cietoksni šajā reģionā. Tā nebija pirmā hristiešu baznīca Latvijas teritorijā, pašas pirmās bija jau Kursā, Jersikā un Lotigolā. Rakstot par Garīgajiem centriem Zemgalē, kuri bija ne tikai zemgaļu, bet arī citu baltu tautu Garīgie centri, bez Saulkalnes jāmin arī Īles fantastiski enerģētiskā svētvieta, Pokaiņi, Tērvetes un Mežotnes svētkalni, kuri atrodas līdzās cietokšņa kalniem.

Dobeļe jeb **Doblene** bija varonīga zemju pavalsts, kura daudzus gadu desmitus 13.gs. cīnījās pret hristiešu okupantiem. Faktiski viņi palika neiekaroti, jo Doblēnes cietoksnis izturēja daudzkārtējos okupantu uzbrukumus, bet bija spiesti pamest savu zemi, jo hristieši bija viņu zemi un mājas nopostījuši, laukus iznīcinājuši un radījuši bada apstākļus. Valsts centrs atradās tāda paša nosaukuma pilsētā Dobeļe. **Tērvete** jeb **Tērvetene** (centrs bija tāda paša nosaukuma pilsētā –Tērvete) arī bija viena no Zemavas pavalstīm. **Spārnenes pavalsts** (ar jau pieminēto Īles un Pokaiņu svētvieta) vispār bija bagāta ar Garīgajiem centriem, kuros darbojās baltu priesteri (krīvi/vaideloši/bramaņi) un baltu priesterienes (raganas/vaidelotes/spīģanas). Tas arī ir viens no iemesliem, kāpēc hristieši tik naidīgi un brutāli cīnījās pret šo un citiem baltu Garīgajiem centriem.

Tagadējā Latvijas teritorijā daļēji ietilpstošās Zemju valstis

Upmale. Tā bija pavalstu – pastāvīgu pilsnovadu savienība ar galvaspilsētu Mežotnē. Tās lielākā daļa atradās tagadējās Latvijas teritorijā, bet dienvidu daļa - tagadējā Pasvilis apvidū un daļā no Biržu apvidus, kuri atrodas Lietuvas teritorijā. Upmales patstāvīgās pavalstis bija arī **Plāne** un **Mežotne** ar zemgaļu ostu Lielupē. Zināmā mērā kā pastāvīgas teritoriālas vienības Upmalē jāmin **Iecavas** un **Kamardes** (pie Mūsas) pilsnovadi. Kamarde pastāvējusi arī kādu laiku kā samērā neatkarīga valstiņa.

Dobe jeb Dobene. Tās lielākā daļa atrodas tagadējā Latvijas teritorijā, bet dienvidu daļa līdz pat šodienas Akmenei - Lietuvas teritorijā. **Silene** - tās lielākā daļa atrodas tagadējās Lietuvas teritorijā, līdz pat Pakruojis, Joniškēlis, Pasvalis apvidiem ieskaitot, kuri aizņem Šauļu apskritis visu austrumu pusi un Paņevežis apskritis visu rietumu daļu. **Žagare** - tikai neliela ziemeļrietumu daļa no **Žagares atrodas tagadējā Latvijas teritorijā, bet lielākā daļa** ar visu slaveno Raktis pili atrodas tā paša nosaukuma apvidū tagadējā Lietuvā. Rakte bija arī Žagares valsts administratīvais centrs. Raktis pils vietā ir uzcelta hristiešu baznīca.

Zemju valstis un zemes ārpus tagadējās Latvijas teritorijas

Upīte (lietuviski *Upytės žemė*) bija salīdzinoši liela valsts, kura atradās tagadējās Lietuvas Šiauliu apskritis ziemeļaustrumu pusē.

Saule jeb Saulene aizņēma visu tagadējā Šiauliai (Šauļu) apskritis rietumu pusi. Tā bija viena no spēcīgākajām zemju (zemgaļu) valstīm, kurā pēc Dobeles un citu pavalstu hristianizācijas saplūda daudz zemgaļu, kuri kopā ar kuršiem radīja spēcīgo Žemaitijas kunigaitiju. Saules teritorijā atrodas tagadējais hristiešu Krusta kalns, kurš izveidots zemju (zemgaļu) pilskalnā. *Starp citu daudzviet hristieši baltu svētkalnos un kurgānos izveidoja savas kapsētas vai uzcēla savu baznīcu.*

Zemji (zemgaļi) un žemaiši ģenētiski ir viena tauta. Zemju – žemaišu valstis (pavalstis) bija: Gaižuve, Karšuve, Knituva, Medininki (*tuvāk par zemjiem, sēļiem, kuršiem Lietuvas teritorijā rakstā „Ieskats Lietuvā. Kas ir lietuvietis?”*). Mūsdienu Lietuvas sastāvā atrodas arī daļa no Zemgales. Tā kā Zemgales ziemeļu daļu krustneši-hristieši bija okupējuši, bet dienvidu puse bija palikusi Lietuvas sastāvā, tāpēc arī Lietuvas karalis Ģedimins sevi titulēja arī par Zemgales valdnieku (*princeps et dux Semigallie*).

Sēli un Senā Sēla (**Sēlenes zeme** - lat. *terra Selen*, dažkārt par Sēleni sauc ap Sēlpili esošo pavalsti -pilsnovadu). Skatoties tālāk no Baltijas jūras, dziļāk kontinentā no rietumiem uz austrumiem, aiz zemgaļiem dzīvoja sēļi. Senā Sēla teritoriāli bija liela zeme. Viņu apdzīvotības areāls sniedzās no Neris upes Lietuvā līdz pat Koknesei – Lielvārdei (pat Saulkalnei) Daugavas lejtecē, kur viņi dzīvoja vienkopus ar zemjiem (zemgaļiem), kā jau minētajā Saulkalnē. Kopumā Seno Sēlu varam iedalīt trijās nosacītās zemēs: Ziemeļsēlija Sēlija (tagad ietilpst Latgalē un

Vidzemē), Vidussēlija, kura aptver šodienas Sēliju un Dienvidsēlija (vislielākā daļa), kura aptver lielu daļu no Augštaitijas. Šodienas Sēlija tātad ir tāds neliels vidusdaļas izgriezums no Senās Sēlas. Tā bija ļoti spēcīga valstu (pavalstu) konfederācija, kura pēc hristiešu ziemeļu un vidus daļas okupācijas tika sadalīta divās lielās daļās. Viena daļa palika Lietuvas pusē, mūsdienu Augštaitijā, otra daļa - Latvijas pusē. Bet Daugavas krasti bija draudzīgi sadalīti: Daugavas lejteces baseinā dzīvoja zemgaļi, vidusteces baseinā, tagadējās Latvijas teritorijā - sēļi, tagadējās Latgales dienvidu daļā un Baltkrievijas teritorijā – latgaļi, bet augšteces baseinā mums ļoti tuva baltu tauta – galindi. Sēļi aizņēma Vidzemes centrālo daļu, sākot no Cesvaines līdz pat Daugavai. Sēļiem tuvas tautas mēs atrodam Eiropas dienvidos, Balkānu pussalas rietumu pusē – illīrus, trāķiešus, paeoniešus un pelasgus (tuvāk rakstā „Baltu tautas Balkānos”). Jāatzīmē, ka Daugava patiešām bija kā tāda likteņupe un tā nepiederēja ne zemgaļiem, ne latgaļiem, ne sēļiem, ne galindiem tās augštecē, bet visi to izmantoja satiksmei kā Dzintara ceļu uz dienvidu zemēm. No Daugavas tālāk pa Sindu (mūsdienu Dņepru) gan sēļi, gan zemgaļi, gan latgaļi, gan galindi, gan lejieši nokļuva Melnā jūrā.

Sēļu valstis tagadējā Latvijas teritorijā

Krustnešu okupētās Latvijas pusē palika sēļu pavalstis, kuras atradās Daugavas labajā krastā: **Alotene** (ir divas versijas pār tās atrašanās vietu), **Asote un Nīcgale** (par to tuvāk nākošā iedaļā, jo tās dienvidu gals atrodas tagadējā Lietuvā). Domājams, ka visas trīs savu laiku pabija Sēlijas konfederācijā, bet savu laiku Jersikas konfederācijā. Nīcgale jau bija daudz vairāk centralizēta valsts kā pārējās. Daugavas kreisajā krastā atradās **Alektene** (tag. Ilūkstes novads), **Sēlenes** pavalsts (Sēlpils) un Bebrene, kura bieži tiek pieminēta kā Jersikas konfederācijas sastāvdaļa. Starp citu, kā raksta vēsturnieks I.Šterns, 1261.g. Lietuvas karalis Mindaugs noteica Livonijas ordenim dāvinātās Sēlijas robežas. „Dāvinātā” Sēlija sākās dienvidos pie Naujenes (pie Vecdaugavpils) un ziemeļos līdz Rumbulas krācēm pie Doles salas. Tātad visas valstis un pavalstis pie Daugavas toreiz tika ietilpinātas Sēlā: Saulkalnes garīgais centrs (starp tagadējo Ikšķili un Salaspili), kurš faktiski bija zemgaļu teritorijā, Lielvārde, Aizkraukle, Koknese. Kā jau rakstīju, tad pēdējās trīs valstis bija gan sēļu, gan latu (latgaļu) apdzīvotas.

Sēļu valstis, kas daļēji ietilpst tagadējā Latvijas teritorijā

Kā divas pirmās jāmin **Medene** (tās ziemeļu daļa ir Latvijas teritorijā, bet dienvidu daļa - tagadējās Lietuvas teritorijā) un **Kalve** (lielākā daļa atrodas Latvijas teritorijā, bet dienvidu daļa - tagadējās Lietuvas teritorijā). Daži pētnieki starp Kalvi un Nīcgali vēl izdala **Varkundes** pavalsti, kura arī stipri iesniedzas Lietuvas teritorijā, bet citi, savukārt, raksta, ka Varkunde ir tā pati Varka (tagadējie Varakļāni, tālu Latgalē), lai gan pēc dažu pētnieku domām Varkas centrs vispār atradās Ludzā nevis Varakļānos, jebkurā gadījumā ar Sēliju tai nav nekāda sakara. Jau pieminētā Daugavas labā krasta **Nīcgales (Nīc-gals)** valsts (pavalsts) savu laiku (pirms krustnešu okupācijas) bija daudz plašāka valsts (pavalsts). Tās ziemeļu robeža sniedzās līdz pat tagadējam

Nīcgales ciematam, aizņēma visu Skrudalienas pauguraini, Medumu ezeraini un iesniedzās pat tagadējās Lietuvas teritorijā.

Sēļu valstis un zemes ārpus tagadējās Latvijas teritorijas

Nalsene (Nolišķi, 1250.g. vēl tiek minēta kā neatkarīga valsts), **Maleisine**, daļēji **Peolne**, **Tovrakste** (Tauragnes), **Uttena** (Utena), **Uspala** (Uzpalia/ Upzaļus –Užpaliai), divas pēdējās dažos avotos min tikai kā pilsnovadus.

Lati (latgali) un Senā Latava. Nākošā Latvijas pamattauta, kura teritoriāli atradās līdzās sēļiem un zemgaļiem, bet kura tagadējās Latvijas teritorijā dzīvoja vistālāk no Baltijas jūras, bija lati jeb latgaļi. Izņēmums ir latu (latgaļu) **Rāmeķes** valsts, kura bija jūras valsts, jo tās zeme daļēji atradās tagadējās Latvijas, daļēji - tagadējās Igaunijas teritorijā pie Baltijas jūras. Tai bija vismaz divas ostas (hipotētiski) - Salacgrīvā un Pērnavā. Robeža starp piejūras zemgaļu valsti un Rāmeķi nav precīzi noteikta (iespējams, ka Svētupe ar svētvietām bija kopīga zemjiem un latiem), bet viens gan ir skaidri zināms, ka Salacas baseins ietilpa **Rāmeķes** teritorijā. Somu jūras līča dienvidu pusē atradās **Regumejas** valsts un Piejūras latu zeme, bet tās jau ir zaudētās latu zemes. Latvieši savu nosaukumu arī ieguva no **latas** (latu–gala) ļaudīm, kuriem tas nāk līdzī no Aizvēstures laikiem. Latu jeb latgaļu apdzīvotības areāls bija milzīgs. Mūsdienā Latgale salīdzinoši ir tikai tāds neliels zemes gabaliņš – vienas pēdas nospiedums no **Latavas** jeb **pareizāk būtu saukt Lielās Latavas**. Tā sniedzās no Baltijas jūras līdz Valdaja augstienei, ieskaitot. Latava nekad nepastāvēja kā centralizēta lielvalsts, bet bija valstu un zemju konfederācija, kura balstījās uz kopīgo valodu, ciešām ģenētiskām saknēm, kultūru un saimnieciskiem sakariem. Latavu ļoti nosacīti, apskates nolūkam, iedalīsim trijos lielos areālos: pirmkārt, latu valstis kuras pilnīgi atrodas tagadējās Latvijas robežās, otrkārt, tās, kuras daļēji atrodas tagadējās Latvijas teritorijā un, tāpat, kaut kādā mērā vēl ir saistītas ar seno Latavu, un, treškārt, tās Latavas valstis un zemes, kuras ir pilnībā zaudētas (tuvāk sk.2.daļu „Zaudētā Senlatvija”).

Latu (latgaļu) valstis tagadējā Latvijas teritorijā

Jāpiezīmē, ka latu tautu vāciski sauca par letiem un Latviju par *Letland* jeb letu zeme, poliski - par lotiem un Lotvu. Bet sava taisnība ir arī vāciešiem, jo pēc M. Ozolas atstāstītām leģendām par ciltsmāti Latu un viņas vienu pēcteci Letu, tad mēs esam gan Lati, gan Leti (O.Ziļickis). Bet ar Livonijas nosaukumu gan ir savādāk - ar to hristiešu okupanti sākotnēji apzīmēja tikai līvu jau iepriekš kolonizētās teritorijas, bet vēlākos krustnešu-hristiešu laikos ar šo nosaukumu sāka apzīmēt visu Latviju un Igauniju kopumā, bet Rossijas cara okupācijas laikos, savukārt, kā tikai vienu guberņu – *Lifjandskaja gubernija*. Neaizmirsīsim vēl vienu faktu, ka krustnešu-hristiešu okupanti sākotnēji par letiem sauca tieši leišus jeb lejiešus (viena no šodienas lietuviešu pamattautām).

Šodienas Latvijas teritorijā pilnībā ietilpst bijusī zemgaļu-latgaļu valsts **Īdumeja (Idumeja)**. Sākotnēji tā bija zemgaļu valsts, kurus laika gaitā lielā mērā bija nomainījuši latī (latgaļi), bet vēlāk ieplūda līvu kolonisti. Idumejieši bija saglabājuši daudzas zemgaļu iezīmes. Latvijas teritorijā ietilpst arī latu **Imēras** valsts (nosacīti kādu laiku pilsnovads Rāmeķī un Tālavā) un **Jersikas** konfederācija (sēļu-latu kopvalsts) ar tajā ietilpstošo t.s. Letijas valstu savienību.

Jautājumu (intrigu) par Jersikas konfederāciju, Letijas valstu savienību un mūsdienu zemi mazo Lātavu apskatīsim atsevišķā rakstā „Latvijas Zemes un Novadi”, vēlreiz atzīmēšu tikai, ka šo valstu konfederācijās dzīvoja gan sēļi, gan latī (latgaļi), turklāt tās robežas visu laiku mainījās.

Trīs neatkarīgas, savu laiku Jersikas konfederācijā ietilpstošas valstis bija arī **Koknese, Aizkraukle** un **Lielvārde**. Grūti pat teikt, ka tās bija latu (latgaļu) valstis, jo tajās dzīvoja arī sēļi. Tās bija abām tautām kopīgas valstis, tieši tāpat kā visa **Jersikas konfederācija**, bet it sevišķi tādas pavalstis kā **Asote** (tagadējā Krustpils un tās apkārtnē), **Alene** jeb Alotene, **Lepene, Gardene** jeb Gerdene. Ievērojamākās pavalstis un pilsnovadi, kuriem laika gaitā valstiskais statuss bija mainījies, ir: **Autīne** ar centru Autīnē, **Cesvaine** ar centru Cesvainē, **Varka** ar centru Ludzā vai Varakļānos (diskutējams), **Gardene** (Gerdene) kopā vai bez **Asotes**. Jautājums par latu un sēļu skaitliskām attiecībām Jersikas konfederācijā pagaidām ir atklāts, turklāt neaizmirsīsim, ka tās bija tuvas tautas.

Tagadējā Latvijas teritorijā daļēji ietilpstošās latu (latgaļu) valstis

Samērā liela valsts bija **Rāmeķe**. Latvijā no tās atrodas tikai **Burtnieku** pavalsts, bet lielākā daļa ietilpst šodienas Igaunijas dienvidrietumu daļā, kur dokumenti un artefakti liecina par sekojošām pavalstīm (nosaukumi nosacīti): **Pērnavas, Vīlandes** un **Valmas**. Pērnavas pusi bija okupējuši ugauņi (ar laiku latvieši visas tautas tajā pusē sāks saukt par igauņiem un zemi par Igauniju, kaut gan vēsturiski pareizāk būtu jāsauk par ugauņiem un Ugauniju), bet Vīlandes un Valmas pusi - sakalieši, kuri bija somu izcelsmes. Līvi, pēc Salacas baseina lejas daļas okupācijas, latu (latgaļu) pilsnovada vietā tagadējās Salacgrīvas pusē izveidoja savu valstiņu **Metsepoli**, bet Idumejas augstienes ziemeļu pusē - **Rozulas** pavalsti (pilsnovadu). Izstrādājot Latvijas jauno fizioģeogrāfisko rajonēšanu, es izdalīju jaunu augstieni, kuru nosaucu par **Idumejas augstieni**, bet faktiski tajā bija eksistējušas divas valstis–pavalstis: dienvidu pusi aizņēma neatkarīgā latgaļu Idumeja (Idums) ar jau pieminētajiem līvu kolonistiem, un no latiem (latgaļiem) jau pārņemtā līvu pavalsts – Rozula, tāpēc man augstieni varbūt vajadzēja saukt par Idumejas-Rozulas augstieni.

Tālava (Tolova) bija liela latu valsts. Latvijas pusē atrodas tikai daļa šīs valsts pilsnovadu, kā, piemēram, **Trikātas/Beverīnas, Smiltenes, Gulbenes, Vijciema** (nosaukumi nosacīti). Tālava pati par sevi bija pavalstu apvienība, jo pilsnovadi bija mainījuši savu suverenitātes statusu. Šīs kādreiz tik stiprās valsts robežas tālu iesniedzas tagadējās Igaunijas teritorijā - Valgas līdzenumā, Karulas augstienē un Harlas zemienē.

Atzeles (Adzeles) valsts daļēji atradās mūsdienu Latvijas teritorijā, Apes un Alūksnes novados, praktiski aizņemot visu Alūksnes augstieni, bet šodienas Igaunijas teritorijā aizņemot visu Hanjas augstieni un nolaidenumu no tās līdz pat Pliskavas ezeram. Atzele daļēji atradās arī šodienas Rossijas Pleskavas apgabala rietumu pusē, sākot no Kūdupes dienvidos līdz pat Pliskavas ezeram ziemeļos, un uz austrumiem līdz pat Izborskai, kur vikingi uzcēla cietoksni, lai cīnītos pret Atzeles latiem.

Šobrīd sadalīta ir arī senā **Obrene (Abrene)**, no kuras tikai divi rietumu puses pilsnovadi - Purnava un Ābelene (Obelene) ir palikuši Latvijā, bet Obrenes (Abrenes) un Skaistkalnes (Krasnaja Gora) novadi ir palikuši tagadējās Rossijas teritorijā. Obrene nav latu valsts, bet baltu tautas obru (umbru pēcteču) valsts – anklāvs starp latiem. Obri šeit bija ieradušies, bēgot no latinizācijas (Apenīnu pussalā) un hristianizācijas (Centrālā Eiropā, uz kuru viņi jau savulaik bija aizbēguši no Apenīnu pussalas).

Šodienas Latgale ir neliela rietumu daļa no plašās **Mudes Lotigolas** (dažkārt Latigolas) jeb **Mudes Latgales** konfederācijas. Latgales ietvaros atradās vairākas latu (latgaļu) valstis vai to daļas (šodienas Latgales iekšējo iedalījumu valstīs un pavalstīs skatīsim citā rakstā – „Latvijas Zemes un novadi”).

Latu (latgaļu) valstis un zemes, kuras pilnīgi atradās ārpus tagadējās Latvijas teritorijas. *Dotais apraksts ir sastādīts pēc O. Ziļicka un russkiju arheologu O.N. Badera, P.Beļska, N.I. Gurinas, G.F. Debeca, S.M. Solovjova, A.A. Spicina pētījumiem. Arheoloģisko, lingvistisko, toponīmisko, etnogrāfisko, antropoloģisko pierādījumu klāsts par baltiem ir milzīgs, lai arī lielākā daļa no tiem tiek rūpīgi slēpti.*

Latgaļu Regumejas valsts aizņēma toreiz reti apdzīvoto tagadējās Igaunijas ziemeļrietumu un ziemeļaustrumu pusi. Visblīvāk bijušas apdzīvotas Kundas un Narvas baseina teritorijas, Otepes augstiene un Peipusa ezera piekraste un tā upju baseinu teritorijas. Baltijas jūras piekrasti, iespējams, izkaisītiem ciemiem, izņemot Kundas un Narvas grīvu, apdzīvojuši kurši, līdz pat Kuršu pussalai, kura tagad ietilpst Rossijas teritorijā (sk. pie kuršiem). Kā ievērojamākie pilsnovadi jāmin (nosaukumi nosacīti): Otepes, Pedas, Reuges, Tērbatas.

Austrumu Latava ir milzīga valstu konfederācija ar autonomām zemēm pavalstu iekšienē. Kā jau iepriekš minēju, nosaukums konfederācijai, pavalstīm un zemēm, ir ļoti nosacīts. Tā sastāvēja no sekojošām teritoriāli lielām latu valstīm un zemēm: **Pa-Latas** (Polockas), **Pliskavas, Lugas** (tajā ietilpa vēlākais Novgorodas pilsētu tīkls), **Ladas** (Ladogas), **Anāķu** (Oņegas ezera un Oņegas upes baseinā) un **Valdaja** jeb Valdnieka-krīva valsts (kuru pēc rusu okupācijas sāka saukt par kriviču zemi un tautu par krivičiem). Lati (latgaļi) dzīvoja Valdaja augstienes Daugavas iztekas pusē, bet Sindas (Dņeprās) iztekas pusē dzīvoja galindi. Baltijas jūras Somu jūras līča pusē dzīvoja **piejūras latī (latgaļi)**. To, ka galindi un latī bija ļoti cieši saistītas tautas, apliecina savstarpējo ražojumu apmaiņa, turklāt viņu kopīgie, kā jau radniecīgām

tautām, tirdznieciskie sakari sniedzās līdz pat Melnai jūrai. Ziemeļu un austrumu pusē latu zemes robežojās ar Māras tautu saimes zemēm.

Sarežģītāka situācija ir ar teritoriju, kura vēsturiski saucas par jau pieminēto **Mudes Lotigolu** (nosacīts nosaukums) jeb **Mudes Latgale**, kura ir viena no teritoriāli milzīgās Latavas sastāvdaļām. Tā atradās uz austrumiem no Atzeles (Adzeles) latiem (latgaļiem) un Obrenes (Abrenes) obriem. Šodienas Latgale ir tikai tāds mazs atgriezums no šīs senās Mudes Lotigolas. Tā aizņēma gandrīz visu Mudes (tagad Veļikajas) baseinu. Tajā atradās **Pliskavas** latu (latgaļu) valsts jeb pavalsts, uz dienvidiem no tās - **Skaistkalnes** (tagad Krasnaja gora/Krasnogorodska) valsts (pavalsts), **Sebežas – Apačas** (Opočkas) pavalsts (nosacīts nosaukums), bet tālāk - tagadējās Baltkrievijas teritorijā, Vicebskas (Vitebskas) apgabalā atradās spēcīga **Palatas (Pa-lata)** latu (latgaļu) valsts jeb pavalsts, kuru litvinu (belarusu-baltkrievu) valodā sauc par Palacku (Pa-lacku) un russkiju - Polocku. Tāda aptuveni izskatījās senā Lotigola, kuru pēc sklavinu iekarošanas sauca par Kriviču zemi un asimilētos latus (latgaļus) sāka saukt par krivičiem. Kriviču zemē neietilpa tagadējā mūsdienu Latgales teritorija, bet meslus (nodokļus) gan viņi iekarotājiem maksāja. Vēl Cara laika kartēs par Lotigolu dēvēja Mudes kreisā krasta teritorijas, tāpat ir saglabājušās kartes, kur Lotigolas robežu velk par Mudes upi, jo labā krasta zemes jau bija anektētas un viena daļa tautas iznīcināta, cita asimilēta.

Par to, kādā mērā valstis (pavalstis) Austrumu Latavā bija pastāvīgas, cik saistītas, pagaidām informācija ir nepietiekoša, bet pētījumi un dokumenti parāda, ka tās tomēr veidoja vairāk vai mazāk konfederatīvas valstis. Visa šī latu Latava, protams, ir tikai vēsturisks veidojums, bet savu kultūrvēsturisko iespaidu Pliskavas lati (latgaļi), Lugas lati, Valdaja (Valda) lati, Palatas un citi lati ir atstājuši uz saviem iekarotājiem. Tajās zemēs vēl ilgi zināmā veidā pastāvēja baltu tautvaldība, latu svētes, paražas un tikumi. Daudz laika vajadzēja, lai iekarotāji to visu izdzēstu no pamattautas atmiņas.

Dažos vārdos arī par **Māras tautu saimi**, kura apdzīvoja Māravu (Māras galu). Mārieši, protams, bija asins radniecīgi tuva tauta latiem. Viņi bija sazarojušies vairākās tautās un veidoja ģenētisku māras tautu kopību, bet dažviet māras tautas bija zināmā mērā sajaukušās ar latiem, lejiešiem (Palatas latgaļi viņus sauca par leišiem) un Eiropas dienvidaustrumos, iespējams, pat ar burtiem Burtavā (Burtu galā, kas bija cita baltu tautu saime). Māras tautas kodols bija saglabājies pie Baltās jūras, kur viņus pēc slavinizācijas un hristianizācijas sāka saukt par „**po-mariem**” (līdzīgi tagadējās Polijas un Ziemeļvācijas pie-mariem (piejūrnikiem jeb jūrmalniekiem), kuriem ir sembru, prūšu, kuršu, svidru substrāts. Piemēram, piemaru (pomoru) dzīvotnē Kiži russkije bija ienākuši tikai 1690.gadā, kuru viņi atzīmē kā savas ienākšanas un pilsētas dibināšanas gadu, daudzviet vēl līdz 17.gs. bija saglabājušās ļoti baltiskas sādžas un baltu valoda. Pastāv uzskats, ka Lomonosovs arī ir baltu izcelsmes.

Uz ziemeļiem no pieminētajiem latiem, tagadējās Norvēģijas ziemeļaustru pusē, Somijas un Karēlijas teritorijā dzīvoja baltu tauta **cāmi**. Viņu un māras tautu ugrizācijas rezultātā radās

somi, karēji, līvi (lībieši) un vēl daudzas citas tautas (tuvāk rakstā „Baltu tautu ugrizācija”). Bet uz dienvidiem no Anāķu (Oņegas) ezera, Baltezers baseinā (Belojes ezers) dzīvoja māriešu un latu sajaukumā izveidojusies tauta - **lielkaļi** (O. Ziļicka nosaukums).

Tagadējās Latvijas teritorijā ieplūdušās baltu tautas

Ja kuršus, zemgaļus, latgaļus, sēļus mēs saucam par latviešu tautas ģenētisko bāzi un pamattautām, no kurām esam cēlušies, tad līdzās šīm baltu tautām mūsu etnoģenēzē ir piedalījušās arī citas baltu tautas, kuru dzimtu grupas vai atsevišķas dzimtas ir atradušas patvērumu tagadējās Latvijas teritorijā. Dažas baltu-āriešu dzimtas vai dzimtu grupas ieradās, meklējot glābiņu no hellenizācijas, latinizācijas un ģermanizācijas, dažas no slavizācijas, hristianizācijas un hristiešu Krusta kariem. No dienvidu baltu-āriešu tautām uz Latvijas teritoriju kā draudzīgu zemi, bēgdami no latinizācijas un ģermanizācijas, no Apenīnu pussalas (Umbrijas) atbēga umbri jeb obri. Sākotnēji viņi bija apmetušies tagadējās Vācijas teritorijā (pilsēta Obri), bet, pastiprinoties ģermanizācijai un slavizācijai, viņi atbēga uz zemi Pie-Tālavas, kuru sāka dēvēt par Abreni (Obreni). Nelielā skaitā atbēga arī venēdi, kuri, kā to apraksta vēsturnieks O.Ziļickis, bija viena no baltu tautas illīru atzariem (horvāti arī ir viņu pēcteči). Savā laikā viņiem bija plaša Venēdu valsts, kura atradās bijušās Jugoslāvijas un tagadējās Albānijas teritorijā. Venēdi kā pirmie tika sklavinizēti (slavinizēti) un daudzi devās bēgļu gaitās, tajā skaitā ar kuģiem ieradās pie kuršiem, pie Ventas, vēlāk, pēc līvu ekspansijas, daļa no viņiem pārcēlās uz Vidzemi, nodibinādami Vendeni jeb Cēsis. Illīri bija tuvu radniecīga tautai sēļiem, daudz tuvāka kā kurši, tā kā pie Vidzemes sēļiem un latiem viņi atrada sev labu mājvietu. Bēgot no krustnešiem, Latvijas teritorijā ieplūda atsevišķu prūšu tautu grupas, izveidodamas savus teritoriālos ieslēgumus – anklāvus, piemēram, no prūšu Vārmes pavalsts pilsētas Balgas ieradās balgi (baldzēni) un apmetās Vidzemes teritorijā, savukārt no citām Vārmes vietām atnāca vārmieši (Vārme tagadējā Kuldīgas pusē), gudi uz Gudeniekiem, ukri uz Ukriem, bet uz Bārtu atnāca prūšu pavalsts Bārtas bārtieši un jatvingi no Jatvingijas, kuri diemžēl ir pilnīgi asimilējušies, lai gan savu atspoguļojumu atstājuši unikālajā Bārtas etnogrāfiskajā kompleksā.

Iekarotāji un kolonisti tagadējā Latvijas teritorijā (Latvijas iekarošanas vilni)

Pasūtījuma vēsturnieki, kā jau „verga dvēseles”, Senlatvijas robežu velk pa tagadējās Latvijas robežu un faktiski nodarbojas ar Senlatvijas apgraizīšanu, vai arī uzvedas kā strausi, kas iebāzuši galvu smiltīs, cenšas neredzēt to, kas notika un notiek ar latviešu pamattautām. Skolu mācību grāmatās sarakstītas un Vēstures atlantos sazīmētas tādas muļķības, ka „mēlei jāpaliek baltai no melošanas”- kā teica mana vecvecmāte Zelma. Bet no šīm grāmatām un atlantiem mācās skolēni, studenti un pieaugušie, veidojas visas tautas nacionālā pašapziņa. **Un TAS jau ir nepiedodams ļaunums, kas tiek nodarīts latviešiem.** Bet šīs nepatiesas zināšanas kalpo tieši kolonistiem un kosmopolītiskajām pārvaldes institūcijām.

Savu iespaidu uz latviešu tautas veidošanos, protams, ir atstājuši arī **svešzemnieki** - iekarotāji, okupanti, kolonisti un vienkārši ieceļotāji, kuriem Latvijā iepatikās un atpakaļ uz savu tēvu zemi vairs neaizbrauca. **Pirmais svešzemnieku vilnis**, kuri ieradās ar tirgus mantām un zobenu, bija rusi (t.sk.vikingi), kuri pa dienu tirgojās, bet pa nakti zaga un laupīja (galvenokārt baltās verdzenes) un viņu apsardzes dienests, kurš sastāvēja no sāmiem, somiem un līviem (tagadējās Latvijas teritorijā pārsvarā no līviem (līvi bija hibrīdais somugru etnoss, kurš izveidojās asimilējot ziemeļlatu (ziemeļlatgaļu) un māravas tautas, skat. rakstu „Baltu tautu ugrizācija”). Viņi iekaroja un kolonizēja lielas zemju (zemgaļu), kuršu un latu (latgaļu) vienlaidu teritorijas (praktiski visu Ziemeļkurzemi un Rīgas jūras līča piekrasti), neatstājot senlatviešus šajās zemēs pie dzīvības. Ziemeļkurzemē labi saglabājušies vikingu laivveida akmeņu krāvuma apbedījumi, kurus latvieši ļoti trāpīgi sauca par „velna laivām” – kā velna apsēstus iekarotājus. Pēc kolonizācijas, vēlākos gadsimtos, kad asins jūra jau bija notecējusi, līvi sāka asimilēties ar senlatviešiem un pat veidot kopīgas valstiņas.

Otrais vilnis, šoreiz jau Latavas pusē, nāca no austrumiem un dienvidiem, un iekarotāji arī bija rusi: radani, vikingi jeb roši, varjagi un sklavīni. Pieminētie sklavīni pēc savas izcelsmes bija dažādu tautību bijušās Romas impērijas militārie vergi, kuri jau bija iekarojuši baltu tautas Centrāleiropā (tās iznīcinājuši vai asimilējuši). Iekarojot baltu tautas, sklavīni pārvērtās par „slovēņiem”, krivičiem, vjatičiem utt. (sk. rakstu „Baltu tautu slavinizācija”). Viņi jau 850.gadā iesāka Latavas ziemeļu daļas (Ladogas, pareizāk – Ladas jeb Latas) un Lugas latgaļu zemju iekarošanu, bet apmēram pēc simts gadiem, pēc rusu hanistu (vēlāk pārdēvētas par kņazistēm) jeb mazo kaganātu izveidošanās un apvienošanās, viņi jau bija okupējuši gandrīz visas mūsu ziemeļlatu, mārās tautu un cāmu teritorijas līdz Barenca un Baltai jūrai. Tas nozīmē, ka Latavas (latgaļu zemēs) arī izveidojās šīs kaganistes (tuvāk par šo tēmu rakstā „Baltu tautu sklavinizācija/slavinizācija” un „Kur un kā radās slāvu un russkiju valoda?”). No šīm kaganistēm sākās uzbrukumi latu (latgaļu) un daļēji sēļu teritorijām, kuras ir pašreizējās Latvijas ietvaros. Atšķirībā no pirmajiem rusiem, kuri ienāca kopā nevis ar varjagiem un sklavīniem, bet ar līviem un sāmiem, bija tā, ka rusi lika tikai maksāt nodokļus un sākotnēji vēl neiesūtīja kolonistus, protams, izņemot ieņēmuma dienesta darbiniekus, misionārus, tirgotājus un uzraugus, tāpēc šī okupācija vietējo etnisko sastāvu praktiski neizmainīja. **Bet Otrā viļņa okupācija** ziemeļlatgaļiem bija vardarbīgās asimilācijas „stunda”. Kā jau rakstīju, tad šo rusu okupācijas ierocis bija arī kvazi-reliģija un šajā gadījumā tā bija judeo-hristietība. Pār baltu tautām iestājās arī garīgā okupācija.

Rusi nav etniska tauta, bet izveidojās kā sociums ar kopnosaukumu RUS. Tas sastāvēja no vikingiem jeb rošiem, radanimiem (jehudu un jūdeohazāru) tirgotājiem (no korporatīvās apvienības „Radani”, kuriem piederēja „Lielais zīda ceļš”), varjagiem (apsargiem) un sklavīniem (apsargiem un kolonistiem). Visi viņi kopā izveidoja tādu kā akciju sabiedrību – tirdzniecības kopsabiedrību RUS, kura iekaroja baltu tautu „Dzintara ceļu” (pārdēvēja to par „Ceļu no varjagiem uz grieķiem”) un ar laiku tā pārauga valstiskā veidojumā, bet pēc tam valstī

- *Kijevas Rus ar sākotnējo reliģiju – jūdaisms, bet no 9.gs.beigām pamazām visām tautām uzspieda hristietību. Kijeva bija kaganistes centrs, bet pēc kāda laika Kijevas Rus sadrupa mazākās kaganistēs (kņazistēs). Rusu augstākā kārtā (kurai īsti nebija tautības, lai arī galvenā dominante bija jehudi) izveidoja to sociālo struktūru, kuru sākotnēji sauca par Austrumeiropas aristokrātiju, bet kura neatšķetināmi savijās ar Rietumeiropas aristokrātiju, kas arī bija radusies kā pārvaldnieku kārtā - kā pelējums pēc baltu tautu iekarošanas (tuvāk rakstā „Kas bija vikingi un Kijevas Rus?”).*

Trešais okupācijas un kolonizācijas vilnis nāca ar Romas katoļu krustnešiem-hristiešiem, ar kuriem Latvijā ieradās ģermāņi, kuri, līdz laikam, kad Hitlers viņus pasauca atpakaļ uz Fāterlandi, tā arī neasimilējās ar latviešiem, bet nodzīvoja kā kaklakungi 800 gadus, atņemot latviešiem jebkuras suverenitātes izpausmes iespējas. Ja kādam ir ilūzijas par vāciešiem, tad gribētu tās izvētīt, jo visu gadsimtu vācu projektos Latviju bija paredzēts kolonizēt ar vāciešiem un latviešiem būtu jārunā kādā no daudzajiem vācu valodas dialektiem (skatīt rakstu „Baltu tautu ģermanizācija?”). Vācieši dzīvoja kā kungi – izkliešēti pa muižu centriem un mācītājmuižām visā Latvijā, izņemot Iršu vācu koloniju, kur viņi visi dzīvoja kompakti. Par krustnešu-hristiešu uzbrukumu izcili apraksta ģeogrāfs un valstsvīrs M.Skujenieks: „Mežonības un nežēlības vēl vairāk saprotamas, kad ievēro, ka krustnešu starpā bija prāvs skaits dažādu klaidoņu un panīkušu laimes meklētāju un noziedznieku, kuri solītās grēku piedošanas dēļ cīnījās ar pagāniem”.

Nākošais, **Ceturtais vilnis** bija jau jaunā hibrīdā, uz baltu substrāta varmācīgi veidotā, etnosa – rusu, viņiem pakļauto rusificēto somugru un pakļauto jau rusificēto tjurku iebrukums. Latvijas teritorijā viņi parādījās līdz ar Pliskavas, Skaistkalnes, Sebežas un Palatas latu (latgaļu) okupāciju 9.- 10.gs. (šajā laikā tikai vikingi ar savām sklavinu karadraudzēm), bet kolonizēšana un zemju atņemšana iesākās ar Maskavijas (Moskovijas) kagana Ivana III iebrukumu ap 1481.gadu. Tajos laikos kņazu vēl nebija, bet bija kagani jeb kogani (judeohazāru termins). Ap 1560.gadu jau lielas teritorijas obriem no Obrenes (Abrenes) atņēma kagans Ivans IV (īstajā vārdā Šimeons). 1667.gadā Latgalē ar poļu „palīdzību” ienāca vairāki tūkstoši staroveru (vecicībnieku) no Rossijas. Bet cara Pjotra Pirmā karspēks 1704. gadā okupēja, kolonizēja un anektēja jau visu Latviju, iepludinot, pirmkārt, jaunus russkiju kolonistus (Šeremetjeva kolonisti no Jaroslavljas). Rossijai, piedaloties Polijas sadalīšanā, atvērās vārti jehudu (aškenazi, sefardu) ieplūšanai Latvijā no Polijas. Kurzemē jehudu tirgotāju un amatnieku ģimenes ieradās jau agrākos hercoga Jākova (latviskots par Jēkabu) laikos, kuri apmetās uz dzīvi ciematos, mazpilsētās (dažās dzīvotnēs sasniedzot turpat vai 100% no iedzīvotāju skaita) un pilsētās, bet saglabājot savu identitāti. Bet pamazām, paralēli stingrajiem Tanakas un Talmuda kanoniem, sāka veidoties arī jauna asimilēto latviešu-jehudu dispersa kopiena – latvaki. 15.un 16.gs. Latvijas teritorijā no Rietumeiropas un Centrāleiropas ieplūda čigāni, kuri dzīvoja galvenokārt taboros un praktiski neasimilējās ar latviešiem līdz pat mūsdienām. Viņi savā ziņā ir apskaužami brīva un paš-organizēta tauta. Padomju okupācijas laiks pavēra slūžas, sākumā okupantu, vēlāk

kolonistu-migrantu plūsmā, kuru galvenā daļa bija ruskojazičņie himērie sovjetī (kaimiņvalstī Rossijā tagad pārdēvēti par „rossijaņi”, saglabājot sev komunistu iedoto jaunvārdu – „ruskije”), rusificētie, ugrizētie un tjurkizētie balti, kā arī cittautieši un dažādi svešzemnieki.

Nobeigums

Sevišķi svarīgs posms Senlatvijas vēsturē bija Antīkais laiks. Šajā laikā Eiropas civilizācijas centrs atradās Baltijā, tieši tāpēc dažādu iekarotāju skati bija vērsti uz Baltiju. Tā nebija tāla, nezināma Eiropas pažobe, kā to vēsta savos darbos senie grieķu un mūsdienu, t.sk. Latvijas, pasūtījuma vēsturnieki un politikāņi. Vienkārši grieķu un citu hibrīdtautu vergu galeras - laiviņas nespēja tik tālu aizpeldēt un apslīka pirmajos viļņos, bet baltu tirdznieciskie sakari bija apvijuši visu Lielo Eiropu. Tieši iekarotāji iznīra no mežonīgām Āzijas un Āfrikas dzīlēm un ieraudzīja augstu baltu-āriešu tautu civilizāciju, kuru viņi centās iznīcināt, bet jāsaka, ka daudz ko no tās arī pārņēma. Savukārt Eiropas mežonīgās arhantropu tautas līdz ar lielā apledojuma beigām sadūrās ar augsto pelasgu, umbru, gallu un citu baltu-āriešu kultūru. Cīņa notika uz dzīvību un nāvi. Dienvidēiropā iebrucēji no Āzijas stepēm ieraudzīja greznās etrusku vāzes, pelasgu, rūtu, illīru filigrānās un smalkās dārglietas un augsti attīstīto tautsaimniecību (sevišķi kuģbūvi), zintniecību, dziedniecību un priesterību. Baltu tautu rakstības veidi bija ļoti dažādi: mezglu, cilpu, burtu, ķīļraksta, hieroglifu, rūnu un dažādu simbolu. Dziesmu kamoli mītavās tika iemainīti pret citām mantām, kā tagad mūzikas ieraksti internetā. Senlatvieši pārvaldīja arī garīgās informācijas pārraides mākslu (bez jebkādiem datoriem un *e-mailiem*), kuru šobrīd pieprot vairs tikai retais. Senlatvieši, tāpat kā visi balti, dzīvoja pēc Dieva un Dabas likumiem un ar taisnīgu sociālo iekārtu. Grieķiem, romiešiem pat zirgu kārtīgu nebija, kur nu vēl kaujas ratu! Tos mežonīgie grieķi un romieši vēlāk aizguva no baltu – āriešu tautām. Romieši kā apkrauti mūļi paši stiepa savu ekipējumu, kad baltu-āriešu tautas brauca ātrajos kaujas ratos. Romiešu tiesības bija un ir vergturu-vergu attiecību tiesības, jeb pareizāk - beztiesības, bet baltu tautām vergu vispār nebija. Baltu tautu Labiešu Savedos lēma nevis par to, kuram uzbrukt, kuru apkaut, bet kādus pabalstus izsniegt. Baltu garīgā kultūra bija daudz augstāk attīstīta kā klejotāju tautām. Senlatviešiem, kā visiem baltiem, valdīja Baltu tikumu sistēma, kuru iekarotāji centās iedragāt ar savu represīvo Likumu sistēmu. Senlatvieši dzīvoja pēc mūžīgā Laikrita (kalendāra), kurš precīzi ievēroja astronomisko – Dieva nolikto, nevis pašizdomāto, laiku. Dzīves ritms bija pakļauts šim mūžīgajam Laikritim.

Senās Latvijas apzināšana, senlatviešu civilizācijas apzināšana ir ārkārtīgi svarīgs tautiskās vēsturiskās pašapziņas veidošanas pamats. Tas, ko es rakstu, nav atmiņas no pagātnes – tā ir šodiena, kura nosaka mūsu dzīvi šodienā un Ceļu, pa kuru mēs ejam. Apzinoties sevi, kas tu pats esi, apzinot sev radniecīgās tautas, tuvākas un tālākas radu tautas, mums, gribot negribot, veidosies savas, senā kopībā balstītas, attiecības. Tas nenozīmē, ka ar svešām tautām mums būs sliktas starptautiskās attiecības, tās būs līdzvērtīgas, tikai tās nebūs dvēselē, bet draudzībā balstītas. Viens no latviešu tūkstošgadīgajiem laužtikumiem ir LĪDZĪGS LĪDZĪGOS, tas arī šajās tūkstošgadēs ir noteicis visu senlatviešu valstu ārpolitiku. Diemžēl tas arī ir pazudinājis daudzas

mūsu tautas, jo tās ļoti viesmīlīgi uzņēma katru atnācēju. Tas arī šodien zudina latviešus, bet mēs nemainīsim savus tikumus, tikai paši iztaisnosimies.

Dr. Valdis Šteins

Triju Zvaigžņu ordeņa komandieris

e-mail: celvedis2014@gmail.com